

lambda

3€

OCI LGTBI

Hi ha més oferta que abans?
Cultura, esport i festa. Tracem
una pinzellada sobre com ens
divertim actualment.

30 ANYS D'OCI a BCN

Mirem enrere per repassar
l'evolució del lleure des
dels anys 90 fins avui, tres
dècades revolucionades
per les noves tecnologies.

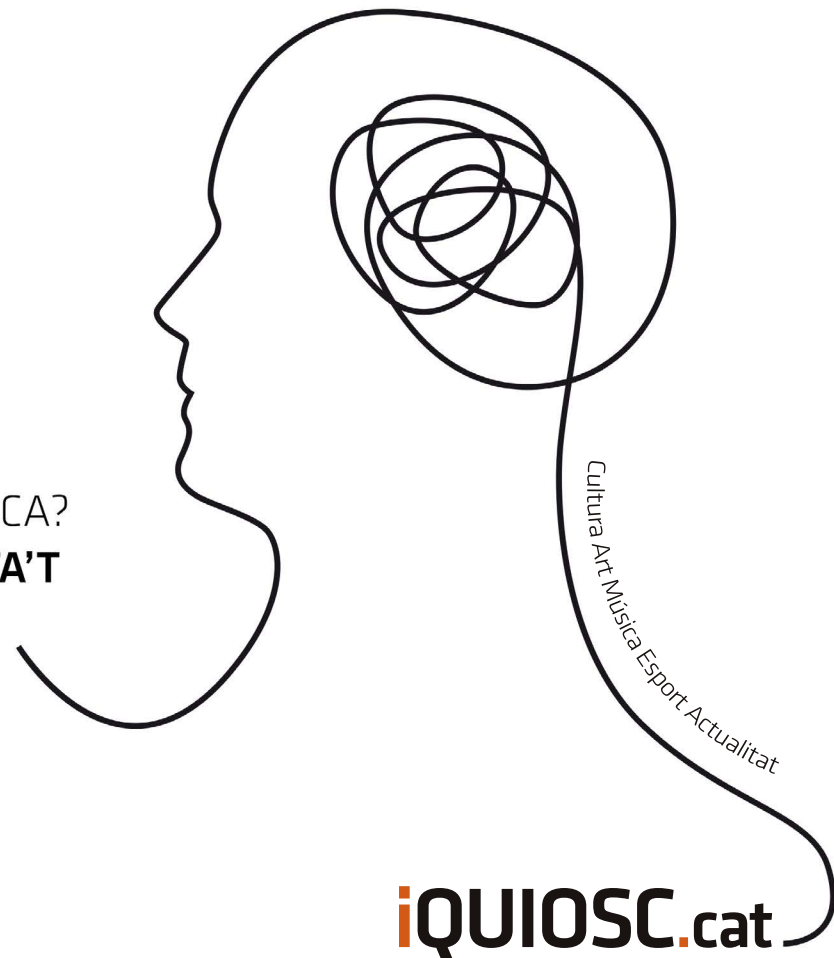
INCLUSIÓ i VISIBILITAT ESPORTIVA

De la muntanya als camps de
futbol, analitzem diverses
proposes d'oci esportiu dins el
col·lectiu i el seu valor diferencial.

QUE NO PARI la FESTA

Les nits del segle XXI
són molt més que fum,
barres i copes. L'oci muta
amb opcions per ballar
però també reivindicar.

T'INTERESSA LA POLÍTICA?
L'ECONOMIA? **CONNECTA'T**

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a **iQUIOSC.cat**

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a **www.iquiosc.cat**

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'**iQUIOSC.cat**

*App disponible per iPad/iPhone (iOS6 o superior) i Android (4.1 o superior)

lambda

Número 87

HIVERN 2019. Tercera època.

Editor: Casal Lambda.
Codirectors: Javier Domínguez, Albert R. Dot i Abel Lacruz.
Equip de Redacció: Mario Allegranzi, Núria Becerra, Ian Bermúdez, Vicent Canet, Sílvia Debon, Javier Domínguez, Laura González, Abel Lacruz, Albert Roig, Sílvia Morell, Jordi Olivera, Toni Ponce, Maria Pujol, Albert R. Dot, Toni R. Juncosa, Carlos Sanandrés i Rodolfo Vargas.
Persones col·laboradores: Ignasi Blanch, Armand de Fluvià, Joako Ezpeleta, Antoine Leonetti, Marc Lorenzo, Jordi Samsó, Miguel Ángel Sanz.
Correcció: Josep Pujol, Susanna Álvarez.
Entitats col·laboradores: APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous, Llibreria Còmplices, Mostra FIRE!!, Observatori Contra l'Homofòbia, Servei d'Informació del Casal Lambda.
Disseny i maquetació: Hector Aspano.

Impressió: Saxoprint.
Dipòsit legal: B-42790-86
ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda.
lambda és la revista degana LGTBI dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol.
lambda no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles.
lambda agraeix rebre col·laboracions dels lectors/es. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Centre LGTBI Barcelona
Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
Tel.: 938 80 51 11
Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org
www.lambda.cat
@CasalLambda
@CasalLambda
@casal_lambda

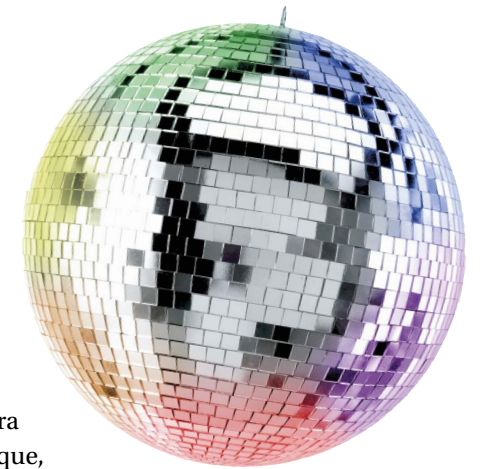
OCI O NEGOCI?

Aviat entrarem als anys 20 del segle XXI. Seran esbojarrats com va passar amb la mateixa dècada del segle passat? En aquest número 87 us presentem un mosaic d'articles escrits per desenes de persones que col·laboren freqüentment o de manera puntual amb Lambda. Són tessell·les que, des de la immediata del present, intenten dibuixar un esbós de les diferents maneres de cercar la diversió, l'amistat, el sexe, l'amor, la felicitat en definitiva. També repassem l'evolució del lleure des dels anys 90 fins avui, tres dècades en què les noves tecnologies ho han revolucionat tot.

No oferim un catàleg d'ofertes d'oci, sinó que tracem una pinzellada –que no pretén ser exhaustiva, això seria impossible– sobre com ens divertim les persones que formem part del col·lectiu LGTBI+ i quines sensacions i emocions ens desperten aquests espais d'oci. Tenim més oferta de diversió i cultura que abans o menys? Acabem fent totes i tots el mateix? Ens relacionem entre nosaltres d'una manera més freda o més orgànica?

L'oci i el negoci sempre han anat de la mà, la tecnologia i l'alienació sovint també. Ens hem llençat amb entusiasme a un món digital que, a més de ser un negoci per als seus propietaris, sembla marcar unes pautes d'interrelació que a vegades no ens agraden. El següent pas és fer-nos nostra aquesta tecnologia i comprendre que l'eina ha de posar-se al servei de les persones, i no a l'inrevés, per tal que els anys 20 del segle XXI no només siguin feliços o bojós sinó, també, més humans que mai.

JAVIER DOMÍNGUEZ, ALBERT R. DOT i ABEL LACRUZ
Codirectors

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Participa al Casal Lambda!

Participa a les activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigailesbià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el què t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acol·liment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a soci/a

Ser soci o sòcia et dona la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies es fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dona avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

☐ Acol·liment/Suport	☐ Comiss. d'Educació	☐ Activitats
☐ Informació	☐ Manteniment	☐ Altres.....
☐ Documentació	☐ Mostra de Cinema	
☐ Revista	☐ Comunicació	

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms:

Adreça:

Localitat: Codi Postal:

Data Naixement: Professi6:

Telèfon: E-mail:

Pagant una quota mensual:

☐ Ordinària (9€)	☐ De suport (16€)	☐ De suport especial (40€)
☐ Patrocinadora (80€)	☐ Jove (3€)	☐ Familiar (12€)
☐ Directament cada semestre a la secretaria (març i setembre)		
☐ Mitjançant la domiciliació bancària dels rebuts: ☐ Trimestral ☐ Anual (11 mesos)		

(Els càrrecs es fan amb el nom d'Ajut Pedag6gic)

Compre de Domiciliació:

Entitat	Oficina	Cif.	Número de compte
1	2	3	4

Banc o Caixa:

Adreça: Població: C.P.:

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGBTI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

DOSSIER

30 anys d'oci LGBTI a Barcelona

Pàg. 04

Quan les lesbianes sortim, on ens sentim més c6modes?

Pàg. 08

Consultori

Pàg. 09

Espais d'oci LGBTI polititzats i anticapitalistes?

Pàg. 10

CULTURA

Música, llengua de signes i solidaritat: 5 anys de BGMC

pàg. 12

Nou punt de llibres

Pàg. 14

ESPORT

Grup de Muntanya Lambda, vint-i-set anys estimant la natura

Pàg. 16

Panteres Grogues

Pàg. 18

Dracs de Barcelona, l'esport LGBTI per fer comunitat

Pàg. 20

FESTA

Que no pari la festa!

Pàg. 22

La Barcelona Alternativa

Pàg. 26

Passat, Present i Futuroa

Pàg. 28

Una ruta LGBTI "ravalera"

Pàg. 32

Relacions

Pàg. 36

30 ANYS D'OCI LGTBI

Les xarxes socials han canviat profundament la manera de socialització i d'oci en la societat, però especialment en el col·lectiu gai. Les estratègies per lligar, definitivament, no són les mateixes que trenta anys enrere, ni tan sols vint, tot i que les “tradicionals” es resisteixin a sucumbir. N'hi ha que creuen que aquest és un procés irreversible; per a altres, tot retorna i s'adapta. Hi ha un llibre de referència del sociòleg Óscar Guasch de 1991, *La sociedad rosa* (Anagrama), que reflecteix com es desenvolupava l'ambient fa trenta anys.

Per RODOLFO VARGAS

a BARCELONA

Abans del fenomen olímpic, Barcelona no era una ciutat particularment gai, però sí de les més obertes d'Espanya i en la qual es movia una important població gai. En els cinquanta i seixanta (en plena dictadura) existien locals dedicats al transformisme i la revista circumscrita a la zona bohèmia del Paral·lel, la plaça Reial i el Barri Xino: El Molino, Barcelona de Noche, El Cangrejo; d'altres eren recintes a porta tancada on calia identificar-se mitjançant un “sant i senya”. Però la *gauche divine* va posar de moda la part alta de la ciutat, amb el 68 i com a imitació del *swinging London*, i per allà es va produir una mena de “migració”: els locals més emblemàtics com el Bocaccio, el Drugstore, les *boîtes* de carrer Tuset (la Carnaby Street barcelonina) i el Distrito Distinto (al Clot) no eren d'ambient, però eren freqüentats per gent gai. Aquests van acabar per tenir els seus propis locals, inaugurats ja en els vuitanta: el Members, el Monroe's, l'Entiendes, etc., però sobretot, la primera discoteca obertament gai: el Martin's, als jardins de Gràcia.

GAIXAMPLE DELS 90s ES CONVERTEIX EN L'EPICENTRE D'AMBIENT

L'Olimpíada de 1992 va transformar Barcelona: la va projectar cap al mar, li va donar rellevància internacional com a ciutat d'oci i la va fer cosmopolita. Llavors es va produir una segona “migració” cap a l'Eixample, de resultes de la qual va sorgir –com a Madrid el barri de Chueca– l'anomenat Gaixample, d'on va ser embrió el famós local “petard” Satanassa (obert el 1989) i on van començar a concentrar-se locals oferint tota mena d'entreteniment i serveis. El Gaixample s'estén en un quadrilàter delimitat pels carrers Aragó, Villarroel i Balmes i la Gran Via, amb les seves respectives perifèries.

El Gaixample no va esgotar l'oferta d'oci gai, però es va convertir en el melic i l'epicentre de l'ambient, on van anar a viure molts gais tant de dins com de fora de Barcelona (estrangers inclosos). El *boom* del Gaixample va ser entre 1993 i 2008:

Drugstore bar.

quinze anys en què la Ciutat Comtal va esdevenir una de les més importants capitals gais no només d'Europa, sinó del món (arribant a rivalitzar amb Amsterdam, Londres, Berlín, el París del Marais, Tel Aviv, Sydney, South Beach, San Francisco, el Village novaiorquès, etc.). El 2003, la inauguració del primer hotel de la cadena Axel, en ple centre del Gaixample, va contribuir decisivament a captar el turisme gai de cert *standing* i poder adquisitiu.

Amb la crisi de 2008 i la por a la recessió va començar el declivi del Gaixample, amb tancament de negocis (pensem en el Castro, el club-disc Dietrich i, sobretot, la discoteca Martin's, encara que fos més aviat un local “extraterritorial”). Avui l'àrea intenta reinventar-se amb l'obertura de nous locals i convocatòries, com el festival Circuit i les esporàdiques festes LGTBI del barri. Malauradament, les altres zones històriques d'ambient tampoc es van lliurar del fenomen, tancant les portes locals com la discoteca Salvation, els clubs de sexe La Base i New Chaps, la sauna Corinto, la sala Apollo (amb la seva nit gai setmanal) i l'*after-hours* Souvenir (a Viladecans).

Exposada aquesta mirada general a l'ambient a Barcelona, repassem ara com eren els espais i maneres de socialització gai.

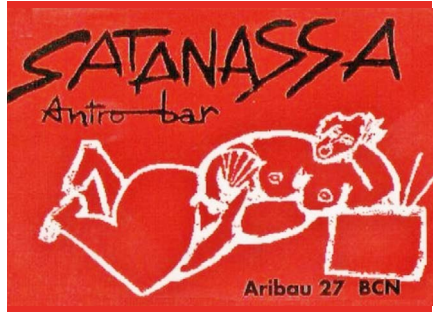
REVISTES AMB PÀGINES DE CONTACTES

Les revistes amb contingut eròtic i pornogràfic hetero (*Clima*, *Lib i Party*), gràcies a les seves pàgines de contactes, van exercir un paper essencial en la forma de lligar de manera més o menys segura en temps de repressió i censura social. De les revistes porno gai que van oferir servei d'anuncis, la més difosa amb diferència va ser *MENSual*, que es publicava a Barcelona. Aquesta forma de contacte va desaparèixer amb les noves tecnologies, desplaçada per la proliferació de portals gais com *Gaydar*, *Bakala*, *Manhunt*, *Gayromeo*, *Grindr*, *Tuamo*, *Xtubr*, *bearwww*, *Scruff*, *Recon*, etc.

REVISTES GAIS

En els noranta van sorgir publicacions periòdiques d'actualitat gai, seguint l'exemple de *Babele* (Itàlia), *Gay Times* i *Attitude* (Regne Unit), *Gai pied* i *Tetu* (França) o *Advocate* (USA). Les dues pioneres van ser *Shangay* a Madrid i a Barcelona la desapareguda *Nois*, ambdues gratuïtes. El 1998 va començar a publicar-se *Zero*, revista mensual de pagament amb suplement de moda i de viatges. Va deixar de sortir el 2009, havent contribuït moltíssim a la normalització del món gai. Les revistes virtuals van fer disminuir la demanda de les impreses fins a fer-les pràcticament desaparèixer. *Shangay*, però, ha aconseguit sobreviure.

D'altra banda, se segueixen editant revistes de contingut més reivindicatiu, lligades a organitzacions LGTBI. En l'àmbit de Catalunya i en català tenim *Lambda*, *Infogay* i *Colors* amb versions impreses i virtuals.

CINEMES I SEX-SHOPS

Els cinemes oferien un espai per lligar i tenir sexe ràpid i discret. A Barcelona n'hi va haver quatre d'emblemàtics, tres d'ells obertament porno: la Sala X (antic Oriente i Roma) del carrer Aragó, el Diorama (Plaça Bonsuccés) i la Sala X de Plaça Urquinaona. El quart era un cinema de reestrenes i sessions contínues (amb pel·lícules de temàtica gai no porno), l'Arenas (al carrer Tarragona). Tots van desaparèixer, sobretot pel canvi en els mètodes de lligar.

Les botigues de sexe (sex-shops) s'havien multiplicat a finals dels 70 i durant els 80. Encara que fossin per a públic hetero, les seves sales i cabines amb televisió creaven un entorn propici però arriscat per als gais. Per això van sorgir les sex-shops específiques per a públic gai, essent-ne la pionera la Sestienda del carrer Rauric (oberta el 1981). La van seguir Zeus (carrer Riera Alta), Nostromo (carrer Diputació), Boyberry (carrer Calàbria) i X-Boy by Boxer (carrer Diputació), aquesta última de recent obertura.

GINNASOS I SAUNES

Abans de l'aparició de les saunes, els gimnasos de públic hetero oferien la possibilitat de sexe gai, encara que de manera precària. Les saunes van venir a remeiar aquesta inseguretat, convertint-se en els llocs privilegiats per foliar prenent-s'ho amb calma. A Barcelona tenim la Condal (Passatge Espolsa-sacs), la Casanova (carrer

Casanova), la Galilea (carrer Calàbria) i la Barcelona (carrer Tuset) per a tot públic gai, la Bruc (abans al carrer Bruc i avui al carrer Pau Claris) per a gais madurs, i la Thermas (carrer Diputació) en la qual el sexe és de pagament. Desaparegudes: la Padua (carrer de la Gleva), la Corinto (carrer Pelai), la Lesseps (carrer Maurici Serrahima), i la Buenos Aires (carrer Urgell).

CAFÈS, BARS, CLUBS I DISCOTEQUES

Els cafès i els bars sempre han estat llocs privilegiats per lligar amb el pretext d'anar a prendre una copa, sol o entre amics. Hi havia punts de clientela general en què es podia lligar: el Zurich de Plaça Catalunya, el Cafè de l'Òpera i el Viena a la Rambla, el Drugstore, el Cafè de la Calle, etc. Els bars obertament d'ambient van multiplicar les possibilitats de socialització gai: Punto BCN i Este Bar van ser els punts de trobada obligats on acudir després de sopar i abans d'anar de marxa. Durant l'època d'or del Gaixample la cruïlla de Muntaner amb Consell de Cent era un formigueig de gent. Fins i tot hi havia un parell de botigues de roba obertes fins tard per si algú volia canviar de *look* a última hora. D'això no n'ha quedat res.

Bars gais actuals: La Chapelle (carrer Muntaner), Plata (carrer Consell de Cent), Gingin (carrer Aribau).

Lounge-bars: el sumptuós Versalles (Passeig Valeri Serra) i People (carrer Villarroel). Bars temàtics: Beacon Bear Bar (carrer Casanova), dirigit a ossos, i el desaparegut La Sue Barcelona (carrer Villarroel) per a noies. Local de culte al Raval: La Concha, dedicat tot ell a la memòria de la irrepetible Sara Montiel. Cafè-bar-sala de te: el Schilling (carrer Ferran). Aquests dos últims locals no són específicament gais, però són molt freqüentats per públic gai.

Sortir de marxa implicava anar de discoteca, on un es podia lluir, divertir-se i lligar. Martin's, la degana de totes, tenia una sala de cinema porno i un ampli espai amb cabines estil *saloon* en la seva planta superior. Al Gaixample es van obrir Metro (amb les seves dues sales de ball, una per a música retro i folklòrica i una altra per a música més alternativa, i les seves famoses festes de l'escuma estiuenques) i Arena (carrer Balmes). Aquesta última, del mateix propietari de Punto BCN, es va diversificar. El local original es va convertir en Arena Madre i se'n van inaugurar altres tres: Arena Classic, Arena Vip i Arena Dandy (els dos últims ja no existeixen). A la ronda de Sant Pere va tenir un gran èxit la discoteca Salvation. Com discoteca fora d'hores hi va haver Souvenir, del grup Matinée a Viladecans.

Castro al Gaixample.

Tant Salvation com Souvenir van tancar. Al grup Arena pertany Aire Chicas Club (carrer Diputació), que va reemplaçar a Aire Sala Diana (carrer València), per a públic lèsbic.

Un punt intermedi entre el bar i la discoteca era el que els francesos anomenen *club dansant*, o sigui un bar amb pista de ball més reduïda que la d'una discoteca. El rei indiscutible d'aquest tipus de local va ser el Dietrich, situat a l'epicentre del Gaixample. Al carrer Casanova hi havia tres d'aquests clubs: Àmbar, Sweet i Zeltas. Actualment hi ha Museum (carrer Sepúlveda), Mooem (carrer Muntaner) i Night Barcelona (carrer Diputació). Una altra variació del tipus club és la dels bars musicals, on s'ofereixen, a més de copes, actuacions en un petit escenari. Llegendaris van ser el Tatú (carrer Tarragona), freqüentat per públic gai madur i amb imitacions de folklòriques; el Topxi (carrer València), amb números de *vedettes* de varietés, i El Cangrejo (Raval). No específicament gai, però molt freqüentat per gent d'ambient: el cafè-teatre El Llantiol al Raval (encara en funcionament). Al Gaixample tenim, com a bars musicals: Átame (carrer Consell de Cent) –reconvertit fa poc en D-MENS– i Believe (Balmes).

RESTAURANTS

No podem oblidar els restaurants específicament gais amb show inclòs: el desaparegut i llegendari Miranda (carrer Casanova), en el qual les taules s'alineaven als costats d'una passarel·la per on desfilaven les drag queens interpretant els seus números; l'Eterna (carrer Consell de Cent), La Diva (carrer Diputació) i DDivine (carrer Balmes), l'últim dels quals segueix obert actualment. Al restaurant de l'Hotel Axel va tenir lloc durant algun temps un sopar-show setmanal amb l'actuació del fantàstic duo Shimay. Restaurants gais més convencionals: el cèlebre Castro (carrer Casanova), el Barbarella (carrer Calàbria), el Porquesí (carrer Comte Borrell) i el Iurantia (carrer Casanova), ja desapareguts. En funcionament segueixen El

Berro (carrer Diputació), Casa Jaime (carrer Consell de Cent) i pocs més.

CLUBS DE SEXE

Menció a part mereixen els clubs de sexe. Els històrics (ja desapareguts): Eagle (Passeig de Sant Joan), La Base (carrer Casanova), SM 55 (Riera de Sant Miquel), Balmes 88 (carrer Balmes). Els actuals: Berlin Dark (Passeig Prunera), Open Mind BCN (carrer Aragó), Black Hole –abans Trash– (carrer Sepúlveda), Xman (carrer Calàbria). Hi ha també festes d'orgies o de *dirty sex*, organitzades amb certa periodicitat pels portals de sexe gai *Orgia Gay Barcelona* i *Porko*.

CRUISING

La forma de lligar més antiga és el *cruising* a l'aire lliure. Els jardins de Montjuïc van ser l'espai de *cruising* per antonomàsia de Barcelona fins que van talar els arbustos que permetien la intimitat. Un altre va ser el parc de les Glòries fins a la seva remodelació. Els urinaris de l'Estació de Sants eren també llocs molt freqüentats fins que tota ella va ser renovada. Les platges de la Mar Bella (Poble Nou) i Txernòbil (al Besòs) també han estat llocs de trobades. Fora de Barcelona (però dins del seu circuit), les zones de *cruising* millors eren l'espigó i el bosc darrere de la Platja del Mort a Sitges i el bosc darrere de les cales de Sant Pol de Mar (l'accés es va tancar).

LLIBRERIES I SERVEIS

El 1994 va obrir la llibreria Còmplices (carrer Cervantes) i el 1997 Antinous (primer al carrer Ample i actualment al carrer Casanova). Ambdues van venir a posar remei a la manca d'espais de cultura específicament LGTBI en l'ambient barceloní. Juntament

amb la llibreria madrilenya Berka-na, Còmplices va muntar l'editorial Egales per a la publicació de literatura específicament gai i lèsbica. Antinous va aportar els seus famosos clubs de lectura i presentacions de llibres, que segueixen tenint lloc i que contribueixen a recuperar autors clàssics i donar suport als novells.

El Gaixample també va comptar amb una agència de viatges (Rainbow) i una perruqueria (Channing Marsó), així com amb una agència de serveis (Servigay).

Finalment, i sense haver pogut ser exhaustius, hem d'esmentar els locals dels col·lectius LGTBI, avui concentrats al Centre LGTBI de Barcelona (carrer Comte Borrell, 22). Entre ells cal destacar, per descomptat, al Casal *Lambda* (fundat el 1976). A més de publicar la revista Lambda, compta amb una nodrida biblioteca i hemeroteca de temàtica LGTBI i un important fons documental i organitza diverses activitats aglutinant, al seu caràcter reivindicatiu, el costat lúdic i d'oci.

En definitiva, al llarg d'aquest recorregut històric, queda clar que l'oci LGTBI ha experimentat una evolució atesa, sobretot, a la irrupció de les xarxes socials. Algunes formes de lligar han desaparegut, però els locals substancialment subsisteixen, encara que s'han hagut d'adaptar a les noves formes de socialitzar i de relacionar-se del col·lectiu LGTBI (sobretot el més jove).

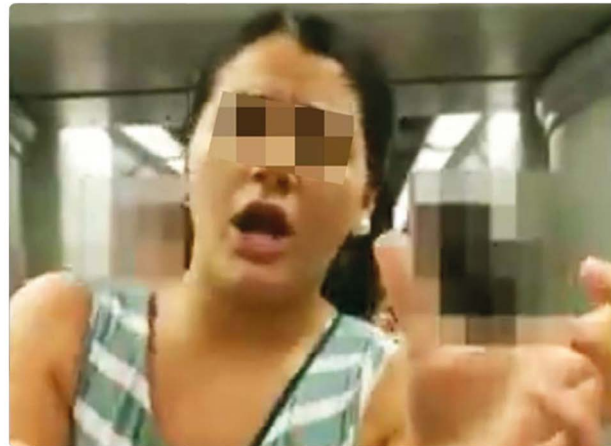
“L'oci LGTBI ha experimentat una evolució atesa, sobretot, a la irrupció de les xarxes socials. Els locals s'han hagut d'adaptar a les noves formes de socialitzar i de relacionar-se del col·lectiu LGTBI”

QUAN LES LESBIANES SORTIM, ON ENS SENTIM més CÒMODES?

Per NÚRIA BECERRA I FANDO
Voluntària a l'Assessoria Jurídica del Casal Lambda

Carla Gallén
@carlunsky

Dimecres a la tarda la meua parella i jo vam patir una agressió lesbòfoba a la L2 del metro. Una dona ens va insultar i agredir per fer-nos un petó. @OCL_H @BarcelonaLGTBI @tv3cat @CCMA_cat @Toni_Cruanyes @mossos @JovesLambdaBcn @caladona @bcn_ajuntament @TMB_Barcelona

13:09 - 6 jul. 2019

Abans de respondre aquesta pregunta és important contextualitzar que estem en un Estat on els drets del col·lectiu LGTBI han prosperat positivament. Tot i així, hi ha molts sectors de la població que encara senten aversió pels actes amb contingut homosexual i tendeixen a jutjar-los –ja sigui amb mirades o encarant-se directament fins arribar a agressions físiques–. Dos exemples recents que mostren que l'homofòbia encara està latent a Espanya serien el que succeí al metro de Barcelona quan, davant de la pas-

molts ho trobarien xocant, els hi molestaria o es canviarien de lloc. Cal destacar la resposta d'un noi jove que al·lega que si fossin *dos nois* li donaria repulsió, però en canvi si fossin *dues noies* ho acceptaria, perquè li produeix morbositat.

Aquests supòsits ens mostren com el fet de veure una parella LGTBI fent un simple acte d'afecte –fer-se un petó o agafar-se de la mà– malauradament no està acceptat socialment tal i com ens agradaria. Això tendeix a repercutir a l'hora de moure'ns, ja

sivitat d'altres passatgers, una dona agredí verbal i físicament a una parella de lesbianes argumentant que “veure-les menjant-se la boca” era una falta de respecte. L'altre seria el reportatge d'*El Intermedio* que, en preguntar a la ciutadania si se sentirien incòmodes al veure una parella homosexual fent-se un petó al metro,

que optarem per anar a zones on se'ns accepti per ser tal com som i on ens puguem expressar lliurement sense estar pendent de mirades discriminatòries o lascives.

SORTIM DE FESTA... COM TRIEM EL LLOC? El lesbianisme està estigmatitzat ja que una part de la societat fomenta el seu rebuig en considerar a les lesbianes com un col·lectiu amb conductes anormals o desviades. Per aquest motiu, quan sortim de festa tendim a triar esdeveniments orientats al col·lectiu LGTBI, perquè aquí estem socialment acceptades i fora de mirades morboses o lascives. Aquests són espais còmodes i en els quals sabem del cert que no escoltarem la frase discriminatòria i punible “*No, tu no pots passar perquè ets homosexual!*”, al·legant el seu suposat dret d'admissió.

Finalment, cal valorar que aquests locals tenen una política d'admissió bastant àmplia, on la *belleza* dels possibles usuaris no és un tret determinant i es permet accedir amb roba còmoda i pràctica, sense requerir-se el típic *look* associat a la dona que surt de festa “maquillada, amb vestit i talons alts”. A més a més, es tracta de llocs on els preus es consideren assequibles, no discriminatòris i igualitaris per a tothom.

Arena: és una de les principals discoteques LGTBI a on hi podem trobar la sala Aire, dedicada a les dones lesbianes i en la qual es fan esdeveniments tals com Stupenda –el primer dijous de cada mes i inclou un striptease– o Chicas Malas –l'últim dijous de cada mes–.

Aire Chicas, Sala Arena Classic
C/ Diputació, 233
grupoarena.com/aire-chicas

VenTú: esdeveniment musical que sol tenir lloc els diumenges a partir de les 16h a la Sala Apolo. Molt recomanable i de gran èxit entre el col·lectiu lesbic i porten diferents DJ's que punxen música de tot tipus: des d'electrònica a música pop o rock. Cal destacar que la seva entrada és gratuïta.

'Ven tú', Sala Apolo
C/ Nou de la Rambla, 113
www.sala-apollo.com/cat/clubs/ventu

Nenis: organitzen festes mensuals per a noies. La música és variable i poden ser festes ubicades en locals tancats o en llocs oberts com terrasses d'hotels.

Nenis lesbian party
Ubicació itinerant
www.facebook.com/nenisbarcelona/

El Dirty (Sala Razzmarazz): té lloc cada dimecres a la sala Razzmatazz. Destaca per ser un ambient bastant gayfriendly i caracteritzat per oferir dues sales –una orientada a ritmes més pop i la segona encarada als ritmes llatins i al reggaeton–.

'El Dirty', Sala Razzmatazz
C/ Pamplona, 88
www.salarazzmatazz.com/clubs/el-dirty

Carita Bonita: ideal per fer les prèvies abans d'anar de festa o prendre còctels ja que es tracta d'un bar musical encarat a dones lesbianes i situat al Gaixample.

Carita Bonita
C/Balmes, 69
www.instagram.com/caritabonitabcn/

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBI

Hola, sóc un noi gai que va viure durant bastant de temps a un poble petit de la província de Lleida. Un dia, quan encara vivia allà, vaig anar al pub del poble amb la meua parella. Per resumir la història, ens van fer fora per “maricons”. Per les circumstàncies, no vam fer res i vam marxar... però, si això tornés a passar, què podríem fer? És denunciable?

Primer de tot, comentar-te que està prohibit utilitzar el dret d'admissió dels locals amb fonaments i arguments discriminatoris, tal com indica l'article 26 de la llei contra la Lgtbifòbia, a més de l'article 14 de la Constitució –Dret a la igualtat–. Segon, aquestes conductes discriminatòries són denunciabls i tenim dues vies per fer-ho: a través de denúncia penal –via penal–; o a través d'una denúncia a la Generalitat de Catalunya, en atenció a la llei 11/14 contra la Lgtbifòbia –via administrativa–. Tot dependrà de les circumstàncies que envoltin el cas concret, però és recomanable iniciar la denúncia per la via penal, ja que és la via que té preferència. El que hem de tenir molt en compte és que, si no tenim proves, difícilment podrem demostrar la discriminació que hem patit. Per aquest motiu és recomanable aportar tot allò que pugui

acreditar-la, com per exemple citar testimonis que puguin ratificar els fets. És cert que, a través de la via administrativa, no has de ser tu qui demostris la discriminació, sinó que ha de ser la part contrària qui ha de provar que no ho ha fet, però, tot i això, és molt recomanable –per no dir necessari– que aportis totes les proves que puguis, a fi de donar tot el suport a les teves al·legacions.

Recomanacions: truca a la policia –sigui local o Mossos d'Esquadra– per informar-los sobre els fets. Ells comprovaran la situació, i en cas que vegin indicis d'un presumpte delicte es procedirà a realitzar la teua declaració, on hauràs d'aportar totes les proves que tinguis. En cas de que no puguis trucar-los o no hagin pogut atendre't, hauràs de dirigir-te als Mossos d'Esquadra a fi de fer la denúncia i aportar totes les proves.

Per accedir al servei cal demanar cita a: juridica@lambda.cat

ESPais D'OCI LGTBI POLITITZATS I ANTICAPITALISTES?

Per VICENT CANET

Per a alguns pot semblar un contrasentit que un espai d'oci estiga polititzat, però Irene Collado i Ernesto Chacón de La Fondona (un col·lectiu feminista/LGTBI de Sants i La Bordeta que forma part del projecte de Can Batlló) creuen en aquest tipus d'oci. L'anticapitalisme qüestiona d'arrel aquest concepte: a l'ètica hegemònica del sistema capitalista l'oci no és tan important com treballar i, sobretot, “no mereix reflexió col·lectiva”. És un complement per desconnectar, per deixar-se anar o per evadir-se d'allò que és central i definitori de la persona: la feina. L'oci més comercial fa “un massiu reforç del sistema capitalista (homofòbic, masclista, racista, clasista, capacitista, etc.); tot i que ens passe “totalment desapercibuda” no és neutre i està “construint i reforçant significats i identitats que marquen com ens desenvolupem, no només com individus sinó com a comunitat”, indiquen Collado i Chacón.

Però, quina importància té l'oci en la configuració de la identitat de les persones LGTBI i en la forma de relacionar-se? “Creiem que l'oci és una esfera vital que resulta clau en la configuració de qualsevol subjectivitat sexual, ja que és el terreny de joc de les relacions de poder”, afirma Pau Canals, membre de l'organització marica Atzagaia (@atzagaia). Històricament les persones LGTBI han tingut la necessitat de crear “espais alternatius als de la cultura hegemònica per poder ser com som sense patir cap mena d'agressió o discriminació”, afirma Àngel Camacho de la Crida LGTBI. “En temps passats –tot i que avui encara aquesta circumstància es manté– bars, discoteques, associacions (...) han servit com a refugis i espais de trobada per a moltes de nosaltres, que no encaixàvem als llocs hegemnitzats per l'heterosexualitat normativa”, afirmen els membres de La Fondona.

Des de les organitzacions anticapitalistes consideren, però, que actualment l'oferta comercial d'oci destinat a públic

LGTBI “ha perdut tot contingut polític i que formen part de nou de l'hegemonia capitalista (com ara el Pride, el Gaixample...)”, indiquen Collado i Chacón. “Se'ns accepta en

la mesura que ens encabim en els marges de l'homonormativitat: el prototip d'home gai, blanc, de classe mitjana-alta, etc.”, assenyala Camacho. Mentre que Canals aprofundeix en la crítica: “Ens fan pagar preus desorbitats per accedir a locals on poder socialitzar, lligar, follar, enamorar-nos o fer amistats. (...) Ens imposen uns mandats corporals impossibles. Ens fan creure que la nostra vàlua personal depèn del nombre d'homes amb qui ens n'anem al llit. Minen la nostra salut mental i després ens fan creure que ens estimen”. Afegeix Canals que “les dinàmiques del capitalisme neoliberal (...) han instaurat una cultura sexual i festiva individualista i competitiva”. Per això, tots els entrevistats creuen necessaris espais d'oci LGTBI anticapitalistes que de forma conscient no reforcen el sistema sinó que qüestionen l'hegemonia de l'oci comercial i el capitalisme rosa.

FENT COMUNITAT LGTBI

“Es necessita tornar a fer comunitat, treure a l'individu del seu núvol, visibilitzar que es continua exercint violència constant i estructural i que existeixen (i hem d'assegurar i reforçar) espais dissidents d'oci mitjançant els quals lluitem contra el capitalisme”, ressalten els membres de La Fondona. Per a la “felicitat de les persones, fets com lligar, ballar, mostrar afectivitat o altres són necessaris, i és en aquests moments i llocs d'oci on se solen donar”, indiquen Collado i Chacón de la Fondona. Volen crear un oci al marge dels circuits comercials que no siga consumista, ni individualista, ni establesca relacions competitives entre les persones. “Volem

apuntalar una comunitat marica forta, on combatre la soledat, on guarir-nos les ferides que ens provoquen l'homofòbia, el neoliberalisme sexual i els cossos impossibles. Volem crear xarxes de solidaritat, on transgredir els límits de la pròpia identitat marica i establir aliances amb altres realitats. Volem crear una comunitat on ser més lliures”, afegeix l'activista d'Atzagaia.

Els entrevistats atribueixen al col·lectiu LGTBI la capacitat de crear alternatives al model de relacions basat en la família i el matrimoni i de crear oci alternatiu. Promouen la cultura borda –que podria entendre's com l'equivalent català de queer– i que es defineix com aquelles “produccions socials i artístiques que qüestionen el binarisme de gènere i l'heterosexualitat obligatòria, confonent fronteres i explorant les cultures dels marges”. Una capacitat que el capitalisme rosa anul·laria per assimilar les persones LGTBI al sistema cisheteropatriarcal i capitalista.

ELS ESPAIS BORDS

Durant el darrer any, la Crida LGTBI ha organitzat la Castanyada Borda, la Nit de Reines o un vermut de Poesia Borda, activitats en les quals incorporen elements d'oci i de contingut cultural i reivindicatiu. A la Castanya-

da Borda “sortejàvem una panera que incorpora-va des de llibres fins a joguines picants”, assenyala Camacho. A més, també incorporen espais més lúdics a activitats militants com ara van fer a una entrevista a un activista d'Act Up en la qual, “tot seguit vam oferir un sopar, un espai de festa acompanyat per una exposició de cartells i manifestos d'aquella organització. Des de la Crida LGTBI aposten per espais de socialització per a persones LGTBI “on no s'ha de pagar per entrar i que contenen reflexió i de plantejament d'alternatives”, l'activista de la Crida LGTBI.

Des d'Atzagaia promouen “les Maritrobades” que són espais de reunió de marikes en festes populars. “Partim de la base que quan una festa no s'anuncia com a gai o LGTBI, és per definició un espai heterosexual. Es tracta de la sexualitat que s'imposa per defecte, la sexualitat no marcada.

(...) Creiem important ocupar l'espai públic en moments d'oci per visibilitzar cossos i pràctiques no-normatives, a més de diversificar el tipus d'esdeveniments culturals i musicals dels quals gaudim els marikes més enllà del petar-

deo”, assenyala Canals. Des d'Atzagaia, han organitzat vermuts poètics, cicles de cinema marica i han creat un fanzine anomenat “La Lloca”, quadrimestral i temàtic, i del qual es fan a cada número presentacions i distribució a casals populars, ateneus i llibreries. A més, han reivindicat els espais de *cruising* com una eina de la comunitat marica per accedir a la sexualitat en contextos homòfobs i, alhora, com a pràctica de plaer, morbo i diversió. Per això, organitzen accions de suport al *cruising* –com l'alliberament del *cruising* de Martorell– o organitza vermuts propers a espais on es practica el *cruising*, com ara a la Mar Bella o a Montjuïc.

Des de La Fondona han impulsat espais d'oci feminista/LGTBI: durant el darrer trimestre de 2019 ha organitzat la kafeta queer dels divendres a Can Batlló o la festa anual amb motiu del 28J “que ja tenen un nom al panorama de l'oci LGTBI alternatiu i autònom de la ciutat” afirmen els membres de La Fondona. Tot i això, l'organització també participa activament al centre social autogestionat Can Batlló “erròniament es pensa que en aquests espais tota la feina està feta”.

En definitiva, ens proposen un oci LGTBI polititzat, divertit, autònom, anticapitalista i que siga una de les parts centrals de la nostra vida: un oci que ens faci més lliures.

MÚSICA, LLENGUA de SIGNES i SOLIDARITAT: 5 ANYS DE BGMC

Els amants del cant coral troben en el **Barcelona Gay Men's Chorus (BGMC)** una oferta lúdica que va més enllà de l'oci: a banda de la formació vocal dels seus cantants, l'associació és sinònim de convivència, de proximitat amb un públic divers que també inclou a les persones sordes i de creació de sinèrgies per donar suport a iniciatives socials en els seus cinc primers anys d'existència.

Per **TONI PONCE, PERIODISTA i CO-FUNDADOR DE BGMC**

Amb uns valors com la visibilitat, la qualitat musical, la integració de nous públics i la participació activa en causes socials, el cor Barcelona Gay Men's Chorus celebra enguany el seu cinquè aniversari amb molt bona salut i ple de reptes de futur. L'entitat ha aportat a la ciutat un espai d'oci sense ànim de lucre, complementari a l'ambient més festiu i a l'activisme.

NAIXEMENT DEL PROJECTE Formar una coral d'inspiració LGTB, amb tot el seu component associatiu, és també una forma de fer activisme. El desembre del 2014 té lloc el primer assaig de BGMC en una galeria d'art de la dreta de l'Eixample. Però ens hem de remuntar uns mesos enrere per trobar el germen d'aquesta coral. Els seus quatre fundadors, Sergio Gámez, Enric Boira, Eduard Rojo i un servidor, amb Conxita Paricio, intèrpret de Llengua de Signes, vam decidir crear

un projecte musical independent que es va nodrir de la seva experiència en la gestió del cor Barcelona Rainbow Singers (que en aquell moment pertanyia a Panteres Grogues), unint les seves aptituds, vivències musicals i empena en el que més tard seria el Barcelona Gay Men's Chorus.

Partint des de zero van apostar per impulsar una associació artística amb unes característiques definides: qualitat musical, oferir un espectacle adaptat en llengua de signes –i no només pel públic oient– i amb la voluntat d'estrenar-se amb un concert solidari propi. Van començar a detallar els espais virtuals (web, perfils a xarxes socials) i la imatge amb la que començarien a buscar els potencials cantants que integrarien la coral. Amb una batuda pels carrers per penjar cartells i amb el boca-orella com a eines de difusió, el procés va acabar confluint en una setmana d'audicions

on es van seleccionar la trentena de cantants amateurs –i alguns professionals– que, inicialment, van pujar al vaixell.

Sota la direcció musical de Luc-Olivier Sánchez, durant sis mesos intensos aquell grup original va treure endavant un repertori de cançons pop de diferents èpoques i d'himnes musicals. L'aposta per l'estrena del primer espectacle era també aprendre's un breu text de teatre on s'intercalarien les cançons, moviments escènics i coreografies per les peces més mogudes. Encara que el cor i la direcció era conscient de la dificultat que implicava per a un grup novell, la percepció interna era de satisfacció quant al ritme d'aprenentatge. Després de mesos d'assaig, i amb la motivació que els beneficis d'aquell primer espectacle serien solidaris, el 12 de juny del 2015 es va presentar "Survivor", un crit de resistència que afirmava "Hi som,

aquí", que va exhaurir les 900 localitats del Casino de l'Aliança del Poblenou.

UN COR ATÍPIC Les decisions darrere de la creació del Barcelona Gay Men's Chorus van donar lloc a una formació amb unes característiques prou singulars. El nom es va escollir seguint les petjades dels primers grups corals que van néixer arreu del món, sobretot als Estats Units, bressol de la música coral LGTB. El San Francisco Gay Men's Chorus (SFGMC) va posar la primera pedra de la diversitat l'any 1978 i des d'aleshores han sorgit molts altres cors a ciutats dels 5 continents amb aquesta nomenclatura –o similar– que han continuat el seu llegat.

Un altre dels trets definitoris que van forjar el BGMC va ser l'elecció de veus masculines sense importar el gènere o la identitat: amb una tradició coral catalana on les formacions de veus de tenors, barítons i baixos són, podríem dir, testimonials, encara avui jugar amb aquestes harmonies constitueix un afegit de dificultat i singularitat en un context on les corals mixtes –o exclusivament femenines– són la norma. Fins i tot al concurs "Oh Happy Day" de TV3, encara avui, fan palesa aquesta poca varietat.

Malgrat tot, l'única dona que hi ha al cor no canta amb la seva veu sinó amb les seves mans. La inclusió de la Llengua de Signes, concretament la catalana, també és una característica que ens diferencia. Amb una professional sobre l'escenari que canta amb un llenguatge propi, que s'adapta segons la lletra i les harmonies, el públic sord és capaç de seguir un espectacle eminentment vocal sense perdre's cap detall. Si som persones oients, només cal recordar en quants tipus d'oci hem pogut veure integrada la figura de l'intèrpret per adonar-nos que el col·lectiu sord no té gaires oportunitats al seu abast.

MÚSICA DES DEL COR Una de les potes que vertebrava la raó de ser de la coral és l'aposta per fer espectacles amb missatge i amb una finalitat. BGMC creu que no és suficient amb buscar la visibilitat del col·lectiu LGTB, de

posar en escena un grup d'homes que canten, entre altres temes, d'amor i que, sense cap mena de dubte, adrecen la seva passió a un altre home, un tipus de relació pràcticament invisible al panorama musical convencional. L'amor es mostra també amb la creació o participació en actes de tipus social i solidari.

Una de les fites anuals del cor és poder organitzar un espectacle a benefici d'una entitat social diferent cada estiu, tot coincidint amb la presentació d'un nou espectacle. BCN Checkpoint, Fundació Enllaç, Chrysallis Associació de Famílies de Menors Transsexuals, La Casa dels Xuklis (AFANOC) i Sonrisas de Bombay han estat algunes de les entitats amb les quals s'ha col·laborat de manera directa i a qui se'ls ha entregat els beneficis dels concerts realitzats. I, com cada principi de desembre, en benefici de Creu Roja Joventut Catalunya el concert "Actua amb el cor" organitzat per Actúa, on la recaptació no és econòmica sinó de joguines, perquè els nens de famílies sense recursos puguin tenir un regal quan arriba el Nadal.

EN BONA COMPANYIA Una de les grans sorts que ha tingut el BGMC és que ha pogut comptar amb el saber fer de molts socis que han donat el millor d'ells mateixos: sense la seva

implicació i talent, el cor no seria en l'actualitat el que és. I també ha estat molt important que els capitans del vaixell hagin estat professionals de prestigi: durant dues temporades, Andreu Gallén, director musical d'obres com *La Jaula de las Locas*, *Maremar*, *Scaramouche* o *Mar i Cel*, ha estat l'artífex dels espectacles de més èxit del cor. Recollint el seu relleu, Gerard Ibáñez treballa per continuar en aquest mateix camí de l'excel·lència musical i podrà aportar la seva experiència com a director de Deu de Veu, guanyadors del concurs "Oh Happy Day", o de Broadway a Capella. També hem de destacar a Carles Ortiz en la seva tasca com a director artístic, que ens arriba directament des de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell.

Els grans noms, però, no es queden aquí, són molts els professionals que han fet costat al BGMC: escenaris com el Teatre Condal, el Teatre Victòria, Luz de Gas, la Sala Muntaner, el Casino de l'Aliança del Poblenou, la Sala Barts, l'Eixample Teatre, esdeveniments com Pride Barcelona, les Festes de la Mercè, la 080 Barcelona Fashion, el programa de televisió "First Dates", i col·laboradors com l'Espai Veïnal Calàbria 66 i el Casal de Sords de Barcelona. A ells i molts més els tindrem sempre al costat del cor!

NOU PUNT de LLIBRES

“Les llibreries al Centre” obre les portes al Centre LGTBI.

Per ALBERT ROIG

Estem d'estrena! Des del mes de setembre, el Centre LGTBI de Barcelona ha obert les portes a les llibreries i al públic en general per a reflexionar i debatre sobre literatura LGTBI. Ens ho explica el Pol Galofré, dinamitzador del centre.

Albert Roig: Com definiríes el cicle “Les llibreries al Centre”?

Pol Galofré: La intenció del cicle era apropar llibreries, que en el seu dia a dia fan coses LGTBI o han pensat en això en algun moment, al Centre. I també volem apropar el públic que ens visita, que ve a activitats que es denominen com a LGTBI, a altres llocs on es programen altres actes culturals. Per exemple, La Carbonera és una llibreria feminista que no s'identifica com a LGTBI, però una de les seves propostes va ser fer un club de lectura per adolescents amb el llibre *Llámame Paula*. El llibre és de temàtica Trans, o sigui que aquí descobreixes que es poden trobar llibres de diversitat sexual i de gènere més enllà dels autors que tenim etiquetats d'aquesta manera. Des de que vam obrir el Centre ens hem adonat que tenim moltes activitats sobre presentacions de llibres... Hi ha com una necessitat literària que està allà.

AR: D'on neix la idea d'aquests cicles?

PG: La idea apareix perquè intentem que les coses que passen al Centre no siguin com bolets, que no estiguin aïllades. Volem que tinguin un sentit. En tenir totes aquestes presentacions de llibres vam pensar que potser estaria bé emmarcar-les en una proposta concreta, sumat a la voluntat de teixir xarxa. També volem donar a conèixer

altres espais de la ciutat on es fan propostes LGTBI. El Centre no ha de ser l'espai aglutinador sinó ha de ser un altaveu, una proposta més, un espai que engloba però no aïlla, un espai públic on hi hauria de cabre tothom, però no ser l'únic... Això és bàsic per a transcendir els espais que no estan pensats, a priori, per ser LGTBI. Per exemple, que la llibreria Al·lots –que és del barri i està especialitzada en literatura infantil i juvenil– pensi sobre quins llibres té sobre diversitat sexual i de gènere, em sembla brillant.

“Ara és més fàcil parlar del fet LGTB i hi ha menys barreres”

AR: Falten històries LGTBI+ a la literatura?

PG: Crec que els referents són bons, no? És important i necessari trobar-se amb ficcions més properes que no una sèrie de 'Netflix'. Crec que el món literari català és altament LGTBI des de fa molts anys. Llavors és un món que és interessant pensar-lo i reflexionar-lo, des de petits a grans, no?

AR: Parlem de joves, hi ha editorials que facin llibres de diversitat sexual per a joves?

PG: El 28 de novembre, que és el que ha proposat La Calders, “Etiquetar o desetiquetar”. I és clau perquè hi ha moltes editorials petites que editen molts llibres que se surten de la norma però que no tenen per què ser etiquetats d'aquesta manera. Tenim editorials com Egales o Edicions Bellaterra que sí que clarament fan coses marcades... Edicions Bellaterra

té una línia de contes super àmplia sobre temes de diversitat sexual i de gènere. A part d'això, de sobte, t'apareixen bolets en altres editorials on ha interessat i decideixen tocar aquests temes, i això és difícil.

AR: Pot ser que sigui una “moda”?

PG: Jo no crec que estiguem en aquest punt. Crec que ara és més fàcil parlar d'això i hi ha menys barreres, no? Hi ha gent molt interessada en parlar d'això... segur que hi ha infinits editors de taula que són LGTBI, també. I de sobte tenen l'oportunitat d'expressar-se.

AR: Creus que existeixen llibreries per a diferents públics?

PG: Jo crec que a totes les llibreries hi pot accedir tothom. És meravellós veure com actualment, que pots comprar un llibre per 'Amazon' en un clic, podem gaudir d'aquests espais on anar i parlar amb un llibreter, llibretera, llibreteri o llibreterix, i que sigui una part més humana. Cal conèixer totes les opcions. Les llibreries són espais de trobada i de socialització. Evidentment, cada llibreria té el seu tarannà i fan moltíssimes activitats. Només cal mirar la programació de les quatre llibreries que tenim programades (entre d'altres).

AR: Deixem els llibres però seguim al Centre. Quines altres propostes culturals podem trobar?

PG: Arrel del club de lectura que va proposar La Carbonera i la realitat que estem veient amb les trobades d'Oasis per adolescents, i amb la manca d'espais de sociabilitat per a joves que no estiguin travessats per l'oci i el consum, o l'oci nocturn i l'alcohol, hem decidit engagar dues coses que s'estan coent:

un club de lectura per a adolescents, allargat en el temps, un cop al mes, que dinamitzaria la Carlota de La Carbonera (d'on va sorgir la idea), i també estem parlant amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) per a organitzar un curs d'escriptura, també per a adolescents. Hi ha una necessitat d'enfocar-nos als joves. Les trobades d'Oasis estan desbordades, però ens falten més coses. Després, amb els cicles que fem de les exposicions trimestrals, com la de “Stonewall” o el “VIH”, i amb aquesta repetim fórmules que han funcionat: projeccions, rutes per la ciutat, tallers d'escriptura creativa, club de lectura... fem activitats al voltant del tema.

AR: I teatre?

PG: Doncs hi ha un tema i és que l'espai del Centre és el que hi ha, i no és teatral, però intentem treballar amb Cotxeres Borrell, aquí al costat, amb l'espectacle “Bla Bla Trans” del ‘Projecte Debut’ per que aquí és inviable però estem pensant en dinamitzar l'espai que ens queda per a fer microteatre, performances o altres propostes culturals.

“Voldria que a totes les llibreries interessants de la ciutat hi hagi una programació de temàtica de diversitat sexual”

AR: Tornant als llibres, quin és el futur de “Les llibreries al Centre”?

PG: Ara estem tancant la programació dels cicles dels propers mesos, de cara al gener, però la idea és que els cicles vagin passant al Centre, que sigui un punt de trobades literàries que tant poden venir llibreries com editorials. Un dels propers cicles que volem fer és apropar les llibreries especialitzades en literatura infantil i juvenil de la ciutat i convidar-les a fer un acte aquí, a que pensin sobre això, perquè la idea del cicle és que cada proposta sigui diferent. És interessant que hi

Literatura LGTBI a Powell's Books.

hagi espai de debat de llibres LGTBI al centre, i com a futur utòpic voldria que això fos un punt més, que a totes les llibreries interessants de la ciutat incloguin programació de temàtica de diversitat sexual (i totes les altres que existeixen). Idealment hem de caminar cap a un món que desbordi les etiquetes, malgrat que actualment siguin necessàries. També afegir que volem, en la mesura del possible, que tot estigui gravat, penjat a les xarxes i interpretat en llengua de signes. Volem que el centre sigui accessible a tots nivells.

AR: Per acabar, quin és l'últim llibre que has llegit i recomanaries?

PG: Un dels últims que m'he llegit, que l'he devorat i m'ha encantat és Terra inhòspita. Barcelona 2048 de M. Dolors Millat (Edicions del Periscopi, 2013), i l'últim LGTBI ha estat *Trans* de Jack Halberstam (Editorial Egales, 2018).

Podeu trobar més informació de l'activitat i les llibreries a la pàgina web del Centre.

ESPORT LGTBI

Analitzem diverses propostes innovadores d'oci esportiu dins el col·lectiu i el seu valor diferencial a través de tres entitats: Panteres Grogues, el Grup de Muntanya del Casal Lambda i Dracs Barcelona.

GRUP DE MUNTANYA LAMBDA, VINT-I-SET ANYS ESTIMANT LA NATURA

Per TONI PONCE

Amb els orígens a un taulell d'anuncis, el Grup de Muntanya del Casal Lambda va evolucionar fins a ser un referent del contacte amb els espais oberts amb activitats mensuals. Un grup que busca ampliar la seva base però que gaudeix de bona salut entre els seus integrants.

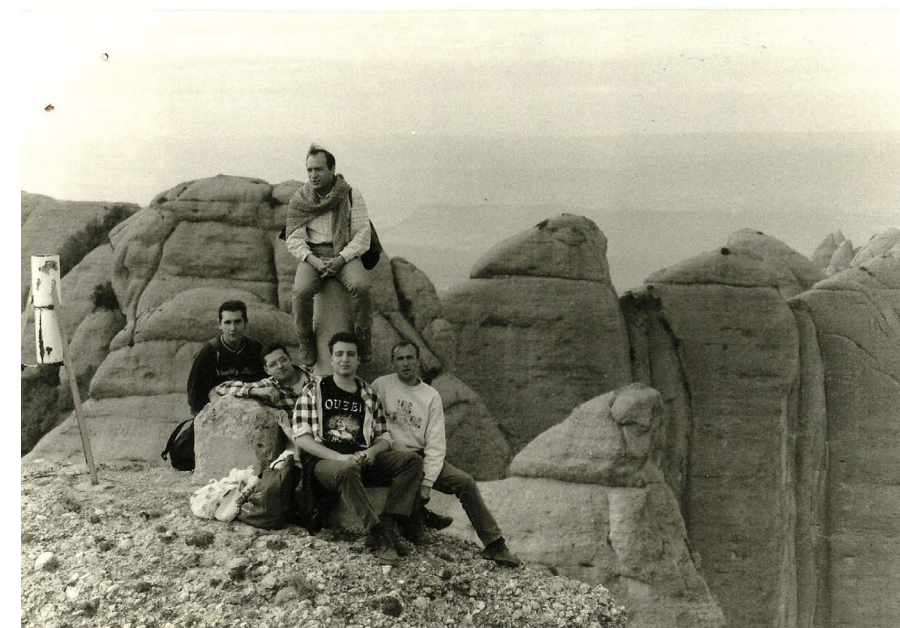
Amb el senderisme com a eix principal de la seva activitat, i sempre amb la intenció de posar a disposició dels seus integrants rutes per la natura i els paisatges més diversos, el Grup de Muntanya del Casal Lambda s'apropa a la quarta dècada. Per boscos, camps, entorn rural, mar, rius i roques, aquesta secció posa els socis en contacte amb la natura un cop al mes. El que al principi dels més de 40 anys del casal era una activitat puntual, va evolucionar des d'un taulell d'anuncis al local cap a un grup que es va constituir per donar periodicitat als seus seguidors.

Des de l'any 1992, potser gràcies a l'empenta que l'esport va dotar a Barcelona durant els Jocs Olímpics

i Paralímpics del Cobi i la Petra, les sortides van passar a ser mensuals i la planificació, anual. A les trobades obertes del grup, un cop l'any, es decideixen el calendari de sortides i els seus responsables.

Però no tot és caminar seguint una GR, una ruta marcada. A banda de les activitats d'un dia, també hi ha d'altres que requereixen en general més d'una jornada per completar-se, com les acampades, la navegació en canoa, el barranquisme o l'espeleologia. La finalitat, però, és oferir sempre una activitat lúdica i de coneixement entre els associats.

En aquest espai d'amistat s'ofereix la possibilitat de normalitzar al col·lectiu LGTBI en el món excursio-

nista; des de principis de l'any 2004, el Grup de Muntanya forma part de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i de la Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada (FEDME). I suposa, també, una alternativa a l'oci de l'ambient, que és, principalment, urbà.

ENTREVISTA AMB JOSEP M. RICART, COORDINADOR GENERAL DEL GRUP DE MUNTANYA.

als sopars, etc.. Pel taulell d'anuncis vaig veure que es feien sortides i em vaig apuntar. En aquells temps no hi havia la visibilitat actual i encara sorprenia veure un grup de 30-40 homes caminant pel bosc; a vegades han vingut noies, però sempre poques. Més tard, han sorgit altres grups de muntanya LGTBI.

TP: Què és el que valoren més positivament els integrants del grup?

JR: Suposo que, a més de sortir a la natura, és el fet de conèixer gent nova. Alguns dels meus millors amics han sortit del Grup de Muntanya. Sempre ha sigut un grup molt obert i transversal.

TP: Quines sortides tenen planejades?

JR: Tenim tancades les del 2019 i el calendari es pot consultar a la web del Casal a l'apartat Activitats/Excursions. El 25 d'octubre vam tenir la reunió anual on els organitzadors van proposar les sortides pel 2020, una cada últim diumenge de mes i les extremes de diversos dies, inclosa la travessa d'estiu d'alta muntanya. També trobareu el calendari a la web.

TP: Com veu el futur del grup a mitjà termini?

JR: Potser caldria una mica més de relleu generacional. Els que vam començar amb 30 anys ara en tenim 50 i a alguns els fa mandra seguir sortint o preparar sortides. De totes maneres, sempre hi ha hagut molt moviment d'organitzadors i participants i ara mateix ha vingut força gent nova. Les noves tecnologies i internet fan més fàcil l'organització, però les sortides s'han de preparar igualment.

Toni Ponce: Des de quan en forma part?

Josep M. Ricart: Vaig començar a anar al Grup de Muntanya el 1998 quan el casal encara estava al carrer Ample, primer com a participant en les sortides, més endavant com a organitzador i ara com a coordinador general.

TP: Com va conèixer el Grup de Muntanya?

JR: Jo anava al casal als balls,

PANTERES GROQUES

El club esportiu LGTBI inclusiu que no entén de discriminació ni de falsos estereotips de gènere.

Per SYLVIA DEBON

Jon Domínguez.

Jon Domínguez és gerent de Panteres Grogues, el primer club esportiu LGTBI d'Espanya. Fundat a Barcelona el 1994, no només ha treballat per ser un lloc on gais, transsexuals, lesbianes i bisexuals puguin practicar esport lluny de la LGTBIfòbia, també és un club inclusiu que no es limita només al públic LGTBI, tothom hi té cabuda independentment de la seva orientació sexual, de gènere i d'origen.

Sylvia Debon: Com es va formar club?

Jon Domínguez: Aquest any es compleixen 25 anys. Va néixer l'any 1994 i va sorgir per iniciativa d'un noi que es deia Rudy que, davant de la no existència de cap grup esportiu de persones LGTBI, es va animar a crear-lo. Com ho va fer? Com en aquell temps internet era pràcticament inaccessible per a la majoria, es va decidir a publicar un anunci de

contactes al diari, fent una crida a tots i totes que s'animessin a jugar a vòlei a la platja de la Mar Bella. Quedaven els dissabtes al migdia per jugar. El que va començar sent un grup de desconeguts es va anar convertint en un grup d'amics. Amb els anys van decidir que allò que s'havia format agafés una forma més gran, fins al que s'ha convertit avui: un club de 1.300 socis, el més gran de l'estat espanyol i el tercer a Europa.

SD: Com neix el nom?

JD: *Panteres* ve perquè és un animal que en català no té gènere, i aquest concepte encaixava perfectament amb els valors del club. I *Grogues* perquè uns amics alemanys van regalar a en Rudy una pilota groga per jugar a vòlei platja.

SD: Quina va ser la necessitat de crear el club?

JD: En primer lloc, va néixer de la necessitat de practicar esport amb persones afins a tu, sense sentir-te discriminat/da ni diferent. Avui dia encara és un tema tabú en l'esport, sobretot en l'esport d'elit. Curiosament ahir van venir dos nois heterossexuals, i el que primer els vaig preguntar és si tenien algun dubte, si coneixien en que és Panteres... i llavors ells em van pregun-

tar: «Cal ser gai per entrar al club?». Per descomptat que no. Som un club inclusiu que no ens limitem només al públic LGTBI, fem activitats independentment de la nostra orientació sexual, de gènere, d'origen. La nostra filosofia és conèixer gent, passar-ho bé i crear un espai de respecte.

SD: Existeixen agrupacions de clubs per fer força?

JD: Sí, hi ha l'agrupació Esportiva Ibèrica LGTBI, que és la unió d'entitats esportives de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals de la península ibèrica. La seva actuació se centra especialment en l'eradicació de l'homofòbia i que els drets del col·lectiu LGTBI en l'àmbit de l'esport es compleixin.

També, esmentar que a Madrid es va crear una llei perquè hi hagi vestidors sense distinció de gènere. Dintre d'aquests, hi ha espais propensos a la intimitat, on la persona que així ho desitgi en podria fer ús.

SD: Quins esports i especialitats

PANTERES GROQUES

oferiu a Panteres Grogues?

JD: El club ha anat evolucionant. Va néixer com a club esportiu però ha anat adaptant-se a les necessitats que han anat sorgint, i també s'ha diversificat en especialitats de l'àmbit cultural. Tenim una oferta àmplia d'activitats, en tres grups. En l'àmbit esportiu trobem esports majoritaris com el futbol, bàsquet, tennis, i esports minoritaris com rem. També tenim una secció enfocada a l'àrea de la salut i benestar on es practica ioga, tai-txi, pilates. A més apostem per la defensa personal, ja que creiem important facilitar unes eines per defensar-se davant qualsevol situació, fent èmfasi en l'autoconeixement, el respecte i la tolerància que permet defensar-te amb les teves pròpies limitacions, alguna cosa molt d'acord amb la filosofia del club. Finalment, tenim els grups artístics de teatre, dansa, salsa i poliesport.

SD: Quin és el valor afegit del club?

JD: Normalització i visibilització, amb component social i, sobretot, passar-s'ho bé. Després, el nivell d'involucració ja depèn de cadascú. El component social és palpable en l'ADN del club.

“Encara hi ha persones que no entenen que som part de la societat i que nosaltres també podem donar alegries a la gent amb l'esport”

SD: En la teva opinió creus que avui en dia l'esport presenta dosis de masclisme i homofòbia?

JD: La situació és molt millor que anys enrere, però encara hi ha persones que no entenen que som part de la societat i que nosaltres també podem donar alegries a la gent amb l'esport. Se segueixen escoltant comentaris del tipus «marieta l'últim», «no siguis una nenaza». L'ús d'aquest vocabulari dificulta que persones que es dediquen a l'esport d'elit puguin viure la seva

PANTERES GROQUES

sexualitat de manera lliure. Tenen por a perdre sponsors, a finalitzar contractes laborals i publicitat, que no els acceptin socialment...

SD: Quins són els propers esdeveniments del club, com es presenta la nova temporada?

JD: Aquest any celebrem els 25 anys del club! Farem una exposició perquè la gent conegui la nostra història, l'evolució, i una fita destacada serà la commemoració dels Eurogames, que l'any 2008 es van celebrar a Barcelona, fet que va marcar un abans i un després en la comunitat LGTBI. Cada any organitzem el Panterports, el torneig multiesportiu LGTBI+ de Panteres Grogues que aplega esportistes de tota Europa i on el bon ambient i la diversió estan assegurats. La nostra filosofia és involucrar Barcelona com a ciutat oberta i plural. De fet, del 13 al 15 de setembre es va celebrar la XIII edició del Panteresports amb les competicions masculines i femenines de Vòlei, Futbol, Bàsquet i Pàdel, la competició mixta de Vòlei Platja i una nova activitat de natació.

SD: Noves fites i projectes?

JD: Volem seguir creixent i treballar més en la part d'activisme. Considerem que no sempre cal demanar, també cal donar, col·laborar de manera activa amb altres entitats relacionades amb el col·lectiu LGTBI.

Cal aprofitar l'esport com a mitjà de que gent jove i no tan jove i col·lectiu trans se sentin integrats a la societat, i també que se sentin més valorades i amb més autoestima. Iniciem un projecte educatiu per donar formació en escoles i instituts per conscienciar els més joves i promoure les lligues juvenils. Actualment tenim el Sincronitzada Kids i Vòlei Joves. Els avantatges d'aquest col·lectiu és que no parteixen d'etiquetes i prejudicis i vénen amb un aprenentatge fet, han crescut en un ambient inclusiu i divers, on es poden sentir identificats i respectats, i això fa que tinguin uns valors que els ajudarà per a la vida. Quan una persona competeix no s'atura a pensar en l'orientació sexual, de gènere o d'origen de l'altra persona: és contrincant o company. Aquestes coses a la pista s'obliden, no es tenen en compte. Volem aconseguir que aquests valors, aquesta normalitat, es pugui extrapol·lar fora de la pista.

SD: Si algú es vol apuntar a Panteres Grogues, quins passos ha de seguir?

JD: D'inici el que volem és que ho provi, que no es faci soci perquè sí, no som cap empresa privada. Volem que primer conegui les seves companyes i companys, la dinàmica dels entrenaments i de les classes. Una vegada que ho prova i li agrada, el donem d'alta com a soci i seguim tot el protocol.

DRACS de BARCELONA, L'ESPORT LGTBI PER FER COMUNITAT

Per VICENT CANET

Dracs de Barcelona és una associació esportiva destinada principalment a lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals (LGTBI), tot i que els agrada definir-se com a “heterofriendly”. “Aquí hi cap tothom mentre respecte la diversitat afectivo-sexual. Som un grup de gent que ens apleguem per fer comunitat i disfrutar de l'esport”, afirma Steven Landry, el president de l'entitat que ja al seu país d'origen, els Estats Units, participa d'organitzacions similars. Un dels objectius principals d'aquesta entitat, que té poc més d'un any de vida, és crear un espai en el qual les persones LGTBI puguin sentir-se còmodes i segures per disfrutar de l'esport sense

patir discriminació o haver d'estar a l'armari. L'altre objectiu, de caire més reivindicatiu, és promoure un esport inclúsiu on la diversitat afectivo-sexual tinga cabuda i fer conscient a la societat de la LGTBI-fòbia que encara hi ha a l'esport professional.

Els Dracs centren la seua activitat en el futbol, almenys de moment, “tot i que esperem créixer i poder oferir una major diversitat d'esports”, indica Landry. Sembla que durant aquest any es podrà consolidar un tercer equip per afegir als dos que ja tenen: els Dracs d'Aigua i els Dracs de Foc. Cada dimarts entrenen al camp de futbol de l'Escola Scala Dei de Barcelona i cada divendres juguen amb

altres equips no professionals amb la Lliga que organitza ClicSport (clicsports.es) o participen de competicions internacionals esportives LGTBI. De fet, tot i la seua joventut com a organització, el passat estiu ja van participar als Eurogames celebrats a Roma. I també mantenen relacions estretes amb grups LGBT esportius nord-americans o, a l'Estat espanyol, de Madrid i Torremolinos.

FER COMUNITAT Dracs Barcelona va ser creada el 9 d'octubre de l'any passat per persones LGTBI, entre les quals es troba Landry, que feia temps que es reunien per jugar de forma informal i volien compartir la seua experiència amb més gent i contribuir als drets del col·lectiu LGTBI. Actualment, ja són més de 40 socis, que tenen un perfil majoritàriament d'homes cissexuals gais, d'entre 20 i 60 anys i amb orígens molts diversos. “Som una entitat molt internacional. Hi ha brasilers, argentins, colombians, nord-americans, italians, hongaresos o russos. Ens ve gent que, potser, només estarà uns mesos a la ciutat per estudis o feina i que vol conèixer gent”, afirma el president de l'associació. Actualment treballen per incorporar dones i crear un equip femení que els permeti participar a lligues femenines. També hi ha voluntat d'integrar les persones trans, tot i que per ara no ha anat més enllà dels contactes puntuals que s'han produït

per les xarxes socials que tenen disponibles: Facebook, Twitter o Instagram.

“Nosaltres tenim uns valors que ens fan donar la benvinguda a qualsevol persona tant si porta molts anys jugant i ho fa molt bé com si comença ara, o tinga l'edat que tinga. I això ho he pogut viure quan, en algun dels nostres entrenaments, gent amb nivells molt diferents aconseguixen entendre's perfectament. Anem a passar-nos-ho bé i això fa que puguem deixar créixer el que no té experiència perquè no tenim com a únic objectiu guanyar una competició”, explica Landry. Dracs es defineixen per ser un espai obert a tots els nivells i totes les edats en el qual qualsevol persona “puga venir i no sentir-se jutjada per si no té un nivell alt de futbol”, afirma el nord-americà, tot i que també hi ha algun equip que sí que pot tenir un caire més competitiu.

“Tenim uns valors que ens fan donar la benvinguda a qualsevol persona tant si porta molts anys jugant i ho fa molt bé com si comença ara, o tinga l'edat que tinga”

“Som com una família que va creixent. Per mi ha estat una experiència molt enriquidora en què puc dir que he trobat la meua gent”, indica el president de l'entitat. L'esport és una alternativa més d'oci per a les persones LGTBI que genera amistats

DRACS DE BARCELONA

i vincles. L'associació té altres dimensions: a més d'entrenaments o partits es pot participar sent membre social, la qual cosa dóna dret a participar en les activitats que no són esportives. “Fem sortides en grup de cap de setmana, per exemple, a una casa rural i passem uns dies junts; fem excursions, viatges, quedades per practicar minigolf, organitzem xerrades i debats sobre esports o, senzillament, podem anar a fer unes cerveses o de festa després d'un entrenament o un partit”, assenyala Landry.

FOT-LI PATADA A L'HOMOFÒBIA Dracs de Barcelona també desenvolupa una activitat reivindicativa i pública que se centra en el 19 de febrer, dia contra la LGTBI-fòbia a l'esport, data en la qual va fer públic enguany un comunicat en què denunciava invisibilitat del col·lectiu LGTBI a l'esport professional. “Cap futbolista professional en actiu” és públicament lesbiana, gai, bisexual o transsexual i això és així per “la por al rebuig i a l'escarni, alhora que la pressió social i econòmica dels grans clubs i de les marques patrocinadores”. I per això demanen a les institucions esportives UEFA, la FIFA, l'RFEF o a clubs referents mundials com el FC Barcelona accions per combatre la LGTBI-fòbia a l'esport. Van reclamar el compliment de la Llei 11/2014 pel que fa a l'esport i l'ampliació de les funcions de l'Observatori

Català de l'Esport perquè puga actuar contra la violència LGTBI-fòbica en l'àmbit esportiu. “Només cal atansar-se qualsevol cap de setmana a alguns dels milers de camps de futbol de Catalunya per comprovar com els insults homòfobs continuen sent els més freqüents”, s'afirma en el comunicat emès aquell dia.

En aquest context, i amb motiu d'aquesta diada, van organitzar el seu primer torneig “Fot-li patada a l'homofòbia”, que va tenir lloc el passat 23 de febrer al camp de futbol de l'escola Scala Dei. En aquesta trobada van participar més de 50 persones de diferents equips de futbol: el femení Marisol i els masculins Lirondo Athletic, Cetramsa, Barbie Girls, Dracs d'Aigua i Dracs de Foc. Una activitat, seguint la filosofia de Dracs de Barcelona, que va conjugar l'oci amb activisme i que genera espais de trobada per al col·lectiu LGTBI.

DRACS DE BARCELONA

QUE NO PARI LA FESTA!

Bingos, sessions d'electrònica, *photocalls* impossibles i actuacions surrealistes. Per a la comunitat LGTBI les nits del segle XXI són molt més que fum, barres i copes, i així ens ho expliquen els seus protagonistes.

Per CARLOS SANANDRÉS

Els darrers anys l'escena de l'oci nocturn ha patit una revolució: l'eclosió de les festes. En un número com aquest no podem passar per alt un fenomen que des de fa un temps marca l'agenda de moltes persones del col·lectiu. Amb l'objectiu de radiografiar el complex món de les tardes i les nits de diversió, hem parlat amb diverses veus que dediquen el seu dia a dia a fer-nos-ho passar d'allò més bé i per als qui avorrir-se no és una opció.

Ens remuntem al 2010, any en el qual s'estrenava el documental "Barcelona era una fiesta", un recor-

regut per l'*underground* de la ciutat de finals dels 60 fins a principis dels 80. Hi ha persones que enyoren aquella època canalla i transgressora, però a la pregunta 'Barcelona és una festa avui en dia?' l'Albert Villaplana, copropietari de La Federica, té clara la resposta: "Barcelona és una festa, hi ha diferents opcions. És cert que hi ha hagut crisi tant econòmica com conceptual, però la gent a la ciutat té ganes de sortir i passar-s'ho bé". L'Alberto Torres, director de l'estudi Torris Ibarzo i més conegut com Albertoto quan es posa darrere dels plats, matisa: "El model ha canviat.

Abans Barcelona era una festa tots els dies, ara és més puntual, la gent surt a llocs concrets i en dates concretes, no és 'em llenço a veure què hi ha'".

Entre els factors que han fet canviar aquest patró de conducta, hi ha la irrupció de la tecnologia i les aplicacions. "La gent té por al món analògic, a tot allò que és presencial, per això no va a lligar en persona, va a una festa a ballar o trobar-se amb amics... i si surt alguna cosa, doncs, millor. Però l'objectiu no és lligar", apunta Torres. Per a en Ferran Poca, CEO de Locamente, la matriu de festes com la Tanga Party o la Yass!, aquesta nova realitat "fa que la gent es torni més exigent i seleccioni molt bé on va".

Aquesta exigència ha provocat, que per exemple, locals com La Federica al Poble Sec ofereixin en la seva programació nits de flamen-co *queer*, exposicions, xerrades, concursos i bingos. Segons l'Albert, copropietari del local, "els locals que només ofereixen copes i *ligoteo* són una proposta una mica antiga per a la gent jove. Ara has d'oferir quelcom més perquè la gent s'axequi del sofà o surti de l'habitació". La moreno DJ és *vedette*, cambrera, relacions públiques i la binguera oficial d'aquesta taverna *vintage* i creu que l'èxit de la proposta resideix en fer sentir-se a la gent com a casa i oferir un tracte "directe i proper".

PROFESSIONALITZAR LA FESTA

La Federica representa una proposta que entronca amb el desaparegut Sor Rita, però que dista molt de les grans festes que els darrers anys s'han posat de moda. En Ferran Poca coneix molt bé aquest model, ja que s'hi dedica des del 2013, quan va fundar, conjuntament amb el seu soci, en David Marcos, Locamente, l'empresa que està darrere d'alguns dels saraus més multitudinaris de l'escena LGTBI+.

La seva arribada al món de l'oci va ser inesperada: "A mi m'agradava muntar saraus i ho feia a Lleida, d'on jo sóc. Després d'un temps, em vaig plantejar que s'havia de professionalitzar la festa i vaig començar amb aquesta fàbrica d'idees boges que avui és Locamente", explica Poca, mentre prepara la propera Tanga, la primera festa que ha creuat les fronteres de l'Estat Espanyol i que ara es fa a Londres, Viena, Amsterdam i Frankfurt.

La gènesi d'aquesta internacionalització va començar l'any 2013, quan Poca i el seu equip van decidir importar a Barcelona "Que trabajo Rita", una festa que es va originar a Madrid. Qui també ha sortit de Barcelona és la Chica B, amb la Churros con Chocolate, ara un *must* de les tardes del diumenge a l'Apolo i que també va començar de forma casual: "Tot va néixer a l'Avinguda Gaudí, al novembre del 2011. En un primer moment no estava orientada a cap públic i només ens ho volíem passar bé", explica des de la seva base d'operacions situada al barri del Poble Sec.

La Chica B, també coneguda com Puy, és una de les tres potes que hi ha darrere d'aquesta festa que va començar al Freedonia del Raval i que va anar creixent gràcies al boca-orella. En un any la sala se'ls va quedar petita i van haver de buscar un altre local. "Al principi hi havia una resistència forta de les sales i els promotors i

La Federica.

vàrem tenir la sort que els diumenges a la tarda l'Apolo estava lliure. Potser aquest va ser el nostre punt diferencial, omplir un forat que fins llavors no existia", apunta la directora artística, editora d'àudio, DJ i *speaker*. Avui la Churros s'ha allargat quant a hores de durada, es fa a València i Madrid, i a Barcelona implica el treball d'unes 25 persones més enllà dels cambrers, personal i seguretat de la sala. Per aquest motiu "treballem amb força previsió", explica, "comencem a preparar l'esquelet de la temporada a l'estiu i acostumem a treballar a fons cada festa amb més d'un mes d'antelació."

"Ara has d'oferir quelcom més perquè la gent s'axequi del sofà o surti de l'habitació"

Albert Villaplana, copropietari de La Federica

Festa Churros con Chocolate.

Festa Yass!

L'ambient que una persona es pot trobar a la Churros és força heterogeni, segons els seus organitzadors és “relaxat i fora de tota *pose*” i durant la festa ens podem trobar amb *coros rocieros*, castellers o qualsevol representació artística: “Quan estic a l'escenari a partir de la sisena fila no es veu res, però quan et mous per la sala m'agrada veure com la gent busca el seu propi espai i s'hi poden diferenciar grups que comparteixen música i referents com la Rafaella Carrà en una mateixa sala i que potser no es trobarien mai a altres llocs”, ressalta la Chica B.

SUELTA PLUMA, NO LA RETENGAS Si busques alguna cosa més concreta, per exemple homes peluts, la vostra opció es la Pop-Air, una altra de les festes deganes de l'escena actual. “Tot va començar fa més d'una dècada”, explica Albertoto. “Vàrem arribar a la desapareguda discoteca Martins l'any 2008, però tot es va forjar molt abans. De fet, va començar a casa meua, quan uns ossos amb talons em van destrossar el parquet del pis que acabava de parar, i vaig dir ‘això ho hem de treure d'aquí’”. L'objectiu de la festa també era clar per part del dj, “una festa perquè els *bears* facin el mamarratxo. El mantra de la Pop Air era ‘*Suelta pluma, suelta pluma, no la retengas que es muy mala!*’”.

Chica B.

“L'important a la ciutat és que passin coses”

Ferran Poca, CEO de Locamente

Festa Pop Air.

portat a que sorgeixin noves propostes com la Dick's, que reapareix en escena després d'un temps de letargia. “Al principi era una festa de tarda i va durar un parell d'anys, del 2010 al 2012. Ara, des del 2018 s'ha convertit en una festa de nit”. La recepta sembla no fallar: música electrònica, un *photocall* sempre suggerent i colors fluors per omplir cada dissabte la sala Tango. Qualsevol persona que vulgui ballar fins la matinada és benvinguda!

Si sou més d'èxits catalans, teniu la Festa Allioli Olé al Believe Club, o si pel contrari sou més fans del *house* i de les *playlists* pop de L'Hidroboy teniu la Dirty Beach al City Hall.... Com veieu l'oferta és força àmplia, això si no comptem els dimarts culturals que programa El Candy Darling o els esdeveniments puntuals que acullen molts locals. “És cert que estem arribant a un punt on el mercat pot estar saturat de festes, però com a empresari et diré que sempre és important que surtin coses noves, fa que ens posem les piles. L'important a la ciutat és que passin coses”, apunta Ferran Poca.

EL FUTUR DEL GAIXAMPLE Davant la proliferació de tanta oferta i tan dispersa, sorgeix la pregunta sobre si el Gaixample està perdent el seu

“El Gayxample és quelcom entranyable, de la ciutat, és història viva de la ciutat i no s'ha de deixar perdre”

La Moreno DJ

sentit original o no. La Moreno DJ ho té clar, “El Gaixample és quelcom entranyable de la ciutat, és història viva de la ciutat i no s'ha de deixar perdre”. Poca, que també és president de l'ACEGAL (Associació Catalana d'Empreses per a Gais i Lesbianes) aporta una doble visió: “Com a càrrec et puc dir que el Gaixample, en part, està en mans dels comerciants, dels veïns i els ciutadans, que són qui en certa manera poden decidir el que pot passar amb el barri. A títol personal et puc dir que una zona que recordi la diversitat que sempre ha tingut Barcelona com a bandera està molt bé i és necessària”.

Però com seran les nits d'aquí a una dècada? Quan preguntes pel futur de l'oci a Barcelona, ningú s'atreveix a fer cap predicció. La Chica B només apunta que en deu anys ella espera continuar passant-s'ho bé com fins ara. L'Abert de La Federica tampoc s'arrisca, però vaticina que queden nits de diversió per endavant perquè “Els *heterosexuals*, quan van a una festa LGTBI diuen que bé que s'ho passen amb nosaltres, i nosaltres, que durant anys hem estat acostumats a anar a festes hetero, ens ho passem bé a gairebé tot arreu”. Sigui com sigui, que no pari la festa!

La BARCELONA ALTERNATIVA

Oci LGTBI per als que busquen quelcom trencador.

Per MARIA PUJOL

La visibilització a nivell sòcio-cultural del moviment LGTBI no pot entendre's sense el salt al món de l'oci nocturn. Des de fa anys, fins i tot abans de la legalització del fet LGTBI, el món de la nit ha servit de refugi i vàlvula d'escapament per a tots aquells que formem part del col·lectiu, ambients i locals mig amagats que ajudaven a oblidar el clima imperant i permetien a cadascú mostrar-se com era, sense por. Les festes, discoteques i concerts (entre d'altres) ens han servit per crear espais segurs on divertir-nos i expressar-nos i a la vegada socialitzar entre nosaltres. També hem aconseguit conquerir llocs fins ara reservats a un públic heterosexual i cisgènere

i obrir, així, les portes cap a un món més inclusiu.

Tots coneixem les sales més mítiques o populars que poblen el panorama, també les festes més concorregudes, les més publicitades. Espais on sembla que tothom hi vol entrar. Però és aquesta la realitat? O estem davant d'espais amb un estil marcat i un target de públic concret? Les persones entrevistades per aquest article coincideixen que els locals més concorreguts no els atrauen. Per a elles són sinònim de capitalisme rosa, venen una imatge determinada de l'oci LGTBI molt centrada en la figura de l'home gai cis musculós i jove, sense ploma. No se senten a gust en aquests

ambients masculinitzats on un només encaixa si s'ajusta al model. Per això, opten per anar a altres espais. Espais alternatius on la dissidència de gènere és celebrada i on no s'entén la diversió sense reivindicació. A continuació, passem a anomenar alguns dels més icònics, a la vegada que adjuntem un recull d'opinions de persones LGTBI sobre per què hi assisteixen:

FURIAQUEER

La sala Sidecar de Barcelona és, conjuntament amb Las Bajas Pasiones, la principal impulsora d'aquesta festa que s'ha convertit en una de les més esperades (i desitjades) per als que gaudeixen la combinació entre alternatiu, modern i punk. Sense allunyar-se del format de discoteca, FuriAqueer presenta una festa queer on predomina el rap i l'electrònica en un ambient distès on tothom és benvingut i on la reivindicació de la nostra existència (la de totes) és el missatge.

Per què agrada?

Trenca amb els estereotips comercials sobre el col·lectiu a la vegada que s'apropia d'allò negatiu per transformar-ho en polític, en reivindicatiu, en nostre. A part, d'això, un punt que agrada molt a les persones que hi assisteixen és que tots els cossos són benvinguts, així com la fluïdesa de les identitats. Tothom pot ser (i és) qui vol, i no s'ha de complir cap estàndard. Per a ellxs, FuriAqueer és expressivitat, és llibertat.

LA RAPOSA

La Raposa és un local del Poble Sec que amaga molts secrets. A primera vista, és un bar vegà i també una llibreria feminista, al darrere, i gràcies a l'esforç de l'Alba, la Momo i la Natalia, s'hi amaga un món alternatiu. Xerrades, tallers, concerts i sí, fins i tot festa, són algunes de les moltes coses que podem trobar dins o al voltant d'aquest local, que tot i mantenir l'essència de i del barri, s'ha convertit en un referent per a tota Barcelona.

Destaquem, ja que estem parlant d'oci, la Festa Major del Poble Sec, on La Raposa n'és una de les principals impulsores: col·laboracions amb FuriAqueer, Fierafest, Dj's... fan de la Raposa un lloc de pelegrinatge per a tots aquells que frueixen de les festes de barri i a la vegada volen aquell punt més. Per suposat, sense perdre l'essència feminista que la caracteritza. A part d'això, també hi fan festes esporàdiques que es poden anar consultant a la seva pàgina de facebook.

Per què agrada?

Una manera diferent de viure la festa. Un ambient tranquil, feminista i de barri on la diversitat i les artistes de qualitat són a l'ordre del dia.

A part d'això, el seu menjar de qualitat, la seva terrassa (ideal per passar-hi l'estona durant els dies calorosos), la seva llibreria i l'espai, pensat per compartir-se i amb un toc refrescant, fan de la Raposa un lloc de trobada ideal, on no només s'hi va de festa, sinó també a viure.

FESTIVAL PUNK, QUEER I TRANSFEMINISTA 'PA'LANTE, AMIGA!'

Qui ha dit que l'oci nocturn i la cultura han d'estar renyits? El festival Pa'lante, amiga! uneix això i més en una programació francament espectacular i per a tots els paladars. Fira d'auto-edicions, exposicions fotogràfiques, cinema, xerrades, tallers, debats i, per suposat, concerts i festa. Amb un esperit crític, transfeminista i a la vegada educatiu, Pa'lante amiga tracta l'actualitat del col·lectiu LGTBI alhora que en mostra també els racons més amagats i/o oblidats.

Els concerts (o la festa), són oberts, i, tal com el nom indica, punk. Aquest festival posa molt d'èmfasi en les cures, la seguretat i el protocol antiagressions, creant un dels únics llocs d'oci festivaler on tothom se sent respectat i recolzat.

Per què agrada?

Confluències trans-feministes, cultura queer i un seguit inacabable d'oportunitats per entendre i aprendre sobre el món LGTBI fan del festival

Pa'lante un lloc ideal per passar-hi dies sencers (els tres que dura). La inclusivitat i l'antiespecisme fan d'ell una cita imprescindible per tot aquell que vulgui ampliar els seus horitzons i conèixer les noves tendències, moviments i debats que estan sorgint. Per suposat, la possibilitat de gaudir de nombrosos concerts reivindicatius sense haver de patir per actituds masclistes, transfòbiques o fins i tot assetjament o violència, fan d'ell un punt de trobada i oci ideal per al col·lectiu LGTBI.

FESTES MAJORS

Les festes majors són espais que tradicionalment van lligats amb la idea de trobada i oci. A aquestes dues dimensions actualment cal sumar-hi una tercera: La reivindicació. Feminisme, LGTBI... Les festes majors s'han erigit com a estands populars per a la propagació i reclamació de drets sense renunciar a ser espais familiars.

D'entre totes les festes majors, cal destacar la Festa Major de Gràcia, on

FuriaQueer (Sala Sidecar).

es duu a terme el QueerFest, música a l'aire lliure i en viu que reivindica la nostra existència.

Per què agrada?

Les festes majors sempre han sigut per a tothom. Ajuden a fer pinya entre veïns i veïnes, promouen el sentiment de barri o de poble i la gent les viu com seves. Però el més important és que són a l'aire lliure. Després d'anys fent vida dins els locals, el col·lectiu LGTBI es mostra a cara descoberta en elles, sense por i sense necessitat de tancar-se. Un canvi refrescant i que dona esperança de cara al futur.

Pa'lante, amiga!.

La Raposa a Poblenou.

PASSAT, PRESENT I FUTUROA

O sobre Sarao Drag i l'emergent consciència política de la nit barcelonina.

Per TONI R. JUNCOSA

Si quan algú et parla de *drag kings*, la imatge que et ve al cap és una escena de los Morancos a la Felip VI... em sap greu, reina, però no anem bé. Ja fa gairebé 30 anys que Judith Butler ens obria els ulls parlant de la performativitat del gènere. Deixant caure algun que altre tecnicisme entorpidor, la idea de Butler era, bàsicament, que el gènere no només se'ns imposa en néixer, sinó que, a més, el representem continuament en cada una de les nostres accions: quan triem la roba que ens posem, és clar, però també quan parlem, quan seiem, quan riem i quan movem (o no) les mans o el cul d'una manera o una altra. Butler explica que l'exemple per antonomàsia de la performativitat femenina són les *drag*

queens, que amb les seves actuacions posen de manifest el caràcter fictici –i, així, mal·leable, construït, qüestionable– del que s'ha entès durant tant de temps com a reflex immutable i essencial del ser home o dona.

D'espectacles *drag*, Barcelona n'ha conegut uns quants. Des de la permissivitat semiclandestina en locals mítics de l'antic barri xino com El Sacristán o La Criolla, fins als shows setmanals que avui dia s'anuncien obertament a tants bars i espais del Gaiample, l'oferta a la capital catalana té una llarga història com a referent en oci no heteronormatiu. Malgrat tot, a mida que el pensament *queer* va calant en la societat –i ja costa, ja– les maneres i els ambients

on es juga al joc del gènere de cara al públic també evolucionen.

És en aquest context que sorgeix Sarao *Drag*, la proposta festiva del grup Futuroa, que des d'aquest setembre creix per omplir la Sala 1 de l'Apolo amb la seva setena edició. Es tracta d'una festa amb actuacions *drag*, números musicals i molt d'amor on hi ha lloc per a tot tipus d'expressions del jo (o del no-jo, tant li fa). L'ocasió consisteix en l'autoexhibició de les “participantoas” al més pur estil passarel·la de moda, seguit d'un petit número de *lip-sync* i rematat, finalment, amb l'entrega d'una corona efímera a la guanyadora. Sí, sí, tranquil·la, cuca, ja ho sé que tot això sona molt a RuPaul, però és que no acaba de ser-ho del tot. Per començar, al Sarao no hi perd ningú, i és que la filosofia que impregna tota la tarda (diria vetllada, que queda més *chic*, però és que la festa comença a les 19h...) és la del respecte mutu i la germanor. Què és això de fer-nos tant de *shade* entre nosaltres? No ho veieu, que aquí es tracta de fer pinya? Mostra d'aquesta idea d'unitat és la voluntat de Futuroa d'apropar els números al públic. Com diuen elles mateixes, “en allò que fem hi ha una part de no pretensió, de no mirar de donar una imatge de professionalitat ni en la música que punxem, ni en els decorats (que clarament són de cartró...)”. I especifiquen que “la nostra voluntat és mantenir-nos molt a prop del públic, per això vam lluitar per tenir unes es-

FUTUROA SARAO DRAG / MARCOS G. BARKER

cales entre l'escenari i la pista: perquè una part important de la festa tingués lloc entre la gent.” A tall d'exemple, les mateixes Futuroa funcionen en una estructura horitzontal on les decisions es prenen sempre en conjunt. Potser això expliqui, entre altres coses, que al Sarao *Drag* hi hagi tan bon ambient.

En segon lloc, la nostra festa es desmarca de RuPaul per una voluntat d'acceptació de la diversitat. Ja en vam sentir prou, de vergonya i d'indignació, quan a la RuPaul's *Drag Race* va haver-hi casos clars de transfòbia. Les nostres amigues del Sarao ho diuen clarament: “Voliem fer alguna cosa com RuPaul, però per a tothom. RuPaul va ser el trencagel i és veritat que fa molt de temps que fa feina al sector, però s'ha quedat desfassadíssim”. I afegeixen que “al nostre show no hi ha categories. Hi ha *drag queens* i *drag kings*, però també gent que fa *bio-drag*... La gent interpreta més que el gènere, performa una identitat. Tenim una identitat superflexible, perquè no volem mostrar una imatge rígida, que es el que està passant molt al món *queer*, no? No volem que ningú se senti desplaçat o com si no encaixés.”

I aquí hi entra allò que fa del Sarao una festa única dins de la

“L'oferta a la capital catalana té una llarga història com a referent en oci no heteronormatiu. Malgrat tot, a mida que el pensament queer va calant en la societat –i ja costa, ja– les maneres i els ambients on es juga al joc del gènere de cara al públic també evolucionen”

oferta nocturna en festes sense voluntat explícitament política: el Protocol. La festa comença sempre cerimoniosament amb la lectura d'un protocol antiagressió que condemna tota actitud “masclista, homòfoba, lesbòfoba, transfòbia, bífoba, discàfoba, gordòfoba, putòfoba, racista, classista, etarista, misògina, calbòfoba ni contra cap persona o col·lectiu” (espero no deixar-me'n cap). Encara més important, però, és la idea que una agressió es dona tan bon punt una persona se sent agredida. Les Futuroas conviden tothom a denunciar tot tipus d'agressió, prometent aturar la festa del tot per tractar el problema. En paraules seves, “per nosaltres no té sentit que la persona que t'ha arruïnat la nit es quedi a la festa i tu, com a víctima, hagis de marxar a casa”. Quanta raó. Comentant la setena sessió Sarao *Drag* aquest setembre, les Futuroa expliquen que “més que la gran assistència i el possible èxit de la festa, del que estem molt contents és del compliment del protocol, perquè això demostra que tant nosaltres com el públic hi estem d'acord. A la festa del setembre era la primera vegada que s'activava el protocol i no sabíem ben bé què passaria, o si quallaria

FUTUROA SARAO DRAG / MARCOS G. BARKER

FUTUROA SARAO DRAG / MARIA CODINA

que paréssim la festa de veritat, però la víctima va voler visibilitzar el que li havia passat i la resposta va ser molt positiva". I puntualitzen que, "de fet, el millor de tot és que la festa no va parar! Va parar la música, però el que es va generar va ser un moment de reflexió en comú que, al cap i a la fi, formava part de la nostra festa. Volem creure que es pot ser reivindicatiu i performàtic a la vegada. Mirem d'unir la festa i la política."

Un bon exemple d'aquesta unió són els lavabos de l'Apolo, que durant la Futuroa Sarao Drag passen a ser de gènere neutre. És important que l'espai que acull una festa com aquesta no sigui contradictòria amb detalls com aquest, però, com diuen les de Futuroa, "Creiem

que el més important és que des del mateix Apolo estan començant a plantejar-se què fer amb els lavabos més enllà de les nostres festes". De debò? Exemples, si us plau: "Sabem que estan fent formacions de gènere a tot el personal que hi treballa i penssem que això està superbé... És molt guai a nivell històric poder revitalitzar el Paral·lel com a espai on sempre ha viscut el vici de Barcelona."

I aquesta vessant més pragmàtica, o conceptual, de la festa, ens porta a parlar del llenguatge. Licorka, que presenta i amenitza les Sarao Drag, barreja en el seu discurs diferents opcions per desestabilitzar el masculí genèric que impregna tant el català com el castellà. Així, a mesura que avança la festa, tan bon punt ens parla en femení com ens diu "estàis todes divines" o ens fa riure amb la impronunciabilitat del plural amb -x ("todxs divinxs"). El mateix nom del grup, Futuroa, subratlla l'omnipresència del binarisme de gènere amb ressons humorístics de l'eusquera. A mi, aquesta barreja constant de diferents

"El mateix nom del grup, *Futuroa*, subratlla l'omnipresència del binarisme de gènere amb ressons humorístics de l'eusquera"

FUTUROA SARAO DRAG / MARIA CODINA

sistemes de marcar (o no) el gènere quan parlem ja em sembla força *queer* en si mateixa. Les Futuroa ens ho expliquen: "Al cap i a la fi, el mateix "-oa" se situa entre la denúncia i la broma. Fer servir totes les marques de gènere vol dir subratllar la mutabilitat del llenguatge de cara al públic. El que no volem és canviar una norma

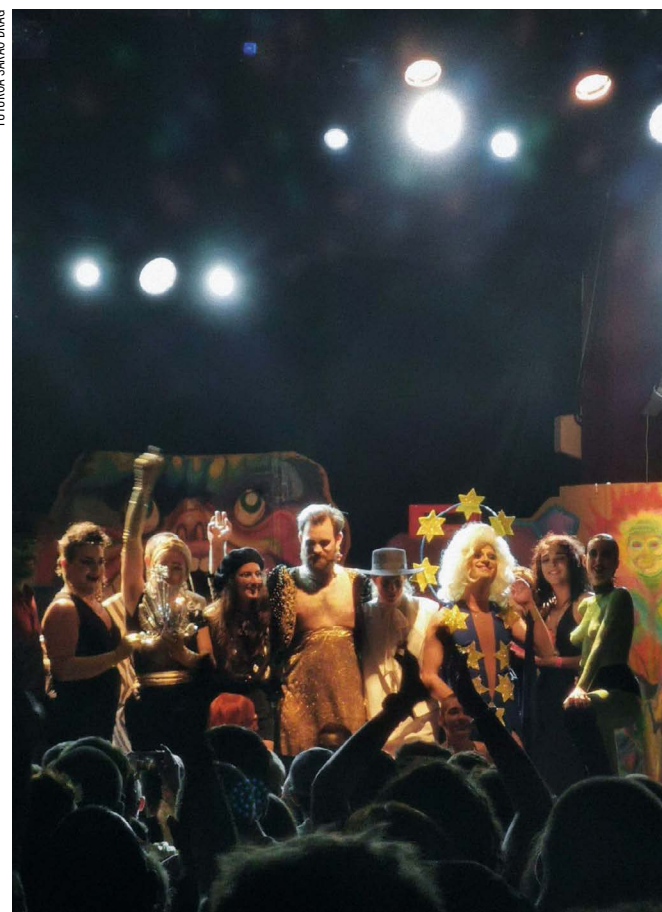
lingüística per una altra; creiem que el simple fet d'utilitzar diferents variants de gènere ja és important."

I passant d'un pla més teòric a un de més pràctic, demano a les Futuroa el que pensen de la incorporació del gènere i la sexualitat a l'educació. El Sarao pot entendre's d'alguna manera com a projecte educatiu? "Com a persones *queer* que hem viscut una educació que ens ignorava, ja no és simplement qüestió d'educar, sinó

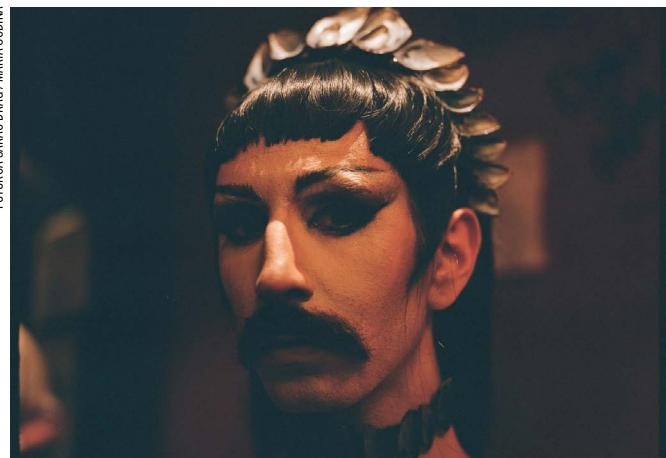
també d'acompanyar i de visibilitzar. Sí que ens hem plantejat fer alguna cosa més divulgativa, però en el fons creiem en l'impacte social del Sarao". Totalment d'acord. Podríeu desenvolupar una mica aquesta idea? "L'educació no té per què donar-se només a tallers o dins d'aules. Hi ha diferents feines a fer, i potser la nostra sigui més aviat la de crear una consciència col·lectiva. Volem crear una consciència col·lectiva de manera molt inclusiva, des de la festa i des de trobar aliats. Ens sembla important generar un espai conciliador." Jo no ho hauria dit millor.

És innegable que a casa nostra no es pot parlar de *drag* sense haver passat una nit a l'icònic El Cangrejo, haver pres una copa a Àtame o fet una mica de *twerk* al local amb shows *drag* més nou, el Believe. Cada lloc té el seu estil propi. Que voleu un sopar en grup amb espectacle? Proveu d'Divine, Eterna o El templo del placer. Que busqueu una festa més reivindicativa? A les festes *queer* de Can Batlló també hi ha espectacle de tant en tant i la companyia és immillorable. En el fons, no es tracta de fer un rànquing ni de veure qui és millor (o qui la té més gran, com diuen algunes); Barcelona té festa per a tots els públics i, ben mirat, el millor que podem fer és descobrir cadascuna de les opcions personalment. Au, nena! Ara no et queixis que no saps què fer aquest cap de setmana...

FUTUROA SARAO DRAG

FUTUROA SARAO DRAG / MARIA CODINA

CANDY DARLING BAR

Candy Darling Bar.

UNA RUTA LGTBI “RAVALERA”

Per VICENT CANET

El “Gaixample” ha estat el barri de Barcelona que ha concentrat més locals destinats a públic de lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals (LGTBI), la majoria d’ells d’oci nocturn, des de finals dels anys noranta fins a l’actualitat. Tot i

que en els darrers anys

ha perdut pistonada,

segueix sent el referent per

a moltes persones LGTBI

a l’hora de pensar en

opcions per sortir de nit.

Les aplicacions de contactes i

l’aparició de festes

periòdiques com ara Chocochurros, La Kà, PopAir, Somoslas i La Rebutito –que ha donat lloc a una nova festa conjunta “La Troupe”, a part d’altres com ara Tanga Party, Dick’s Party, etc.– són l’explicació d’una part de la transformació que ha estat patint aquesta oferta.

El Gaixample, s’ha de dir, s’ha centrat en una determinada estètica i música més comercial o estandarditzada on hi ha essencialment públic gai. Hi ha però altres models de locals d’oci nocturn que compten amb una important afluència de públic LGTBI, però que no s’identifiquen necessàriament com a tals i que ha estat i estan ubicats en moltes ocasions al barri del Raval, que té en la seua història un local com la Bata de Boatiné, obert

des de finals dels noranta fins al 2014, i que va ser referent nocturn d’activistes polititzats –com ara els membres del Front d’Alliberament Gai de Catalunya (FAGC), punks o okupes– i d’un públic més alternatiu que no trobava altres espais. En aquell barri, la Sala La Paloma, al carrer del Tigre, també va acollir importants esdeveniments LGTBI, sense ser un espai específicament destinat al col·lectiu. Es va celebrar durant molts anys el Carnaval Gai, organitzat en un primer moment pel FAGC i posteriorment pel Col·lectiu Gai de Barcelona.

Amb aquests antecedents es va forjar un model de local d’oci nocturn en què el públic LGTBI que hi assistia tenia un perfil més queer o alternatiu. Aquesta opció va començar a despun-

tar des de mitjans dels 2000 i un dels primers locals va ser La Penúltima, un espai essencialment d’homes gais on convivia el bon vi, els gintònics, els “modernos”, les barbes hipsters, la poca llum, les exposicions setmanals, els mobles de segona mà i, musicalment, l’indie amb la música petarda o un disc sencer de Kylie Minogue. Menys duració va tenir un altre local, ubicat al carrer Lluna, el Balcón de Aquiles, on podies fer un gintònic o un sopar.

UNA NIT PEL RAVAL (I MÉS ENLLÀ)

Si ets gai, lesbiana, bisexual o transsexual, una nit pel Raval té, a part de les múltiples opcions que ofereix el barri, una ruta de locals amb opcions de trobar una major afluència d’aquest públic amb una tendència més alternativa. La presència visible de persones LGTBI atrau més persones del col·lectiu. En moltes ocasions són locals on o bé el propietari és LGTBI i, per tant, aporta al local la sensibilitat necessària per atraure a aquest

LA FEDERICA / NICHOL JUREZ

La Federica.

públic, o bé té un staff amb una important presència de persones LGTBI. La majoria van aparèixer a finals dels 2000 o principis del 2010.

Comencem la nit. M’enduc a un amic que no coneix gaire el Raval. Anem a sopar a La Monroe, el bar de la Filmoteca, que també és un bon

lloc on fer la

primeríssima

copa. No és

un restaurant

LGTBI pròpia-

ment. De fet, el

meu amic, més

acostumat al

Gaixample, no el

veu gens LGTBI.

I sí, hi ha molt

turista i molta

barreja d’opcions

sexuals, però

té una important

presència LGTBI

i és un espai clau

per anunciar

moltes de les

festes destinades

a públic gai i fins

i tot nous locals.

La parada se-

güent és Madame

Jasmine, a la mateixa

Rambla del Raval. Hi torna

a haver molt de

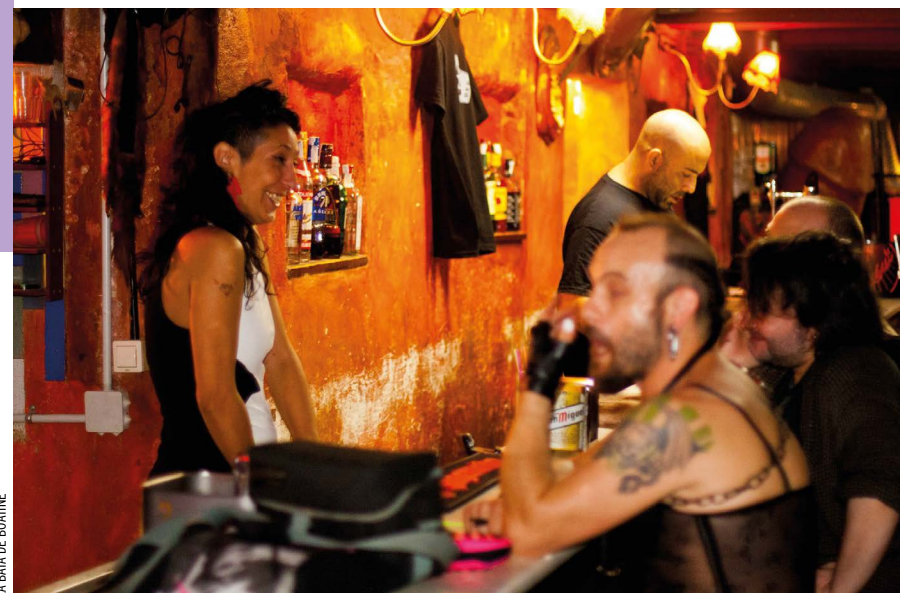
turista. Impossi-

ble que no n’hi hagin en ple centre de Barcelona. Però en aquesta ocasió, el meu amic ja el veu més LGTBI. És un local amb un *look* underground que recorda a un local berlinès i marika amb estètica kitsch: un calendari de la mítica Mónica del Raval, cambriers amb perruques de colors, cadenes, minifaldilles i complements de lleopard. A una de les seues parets té penjat el manifest Post-Cabaret i tenen, cada diumenge, un espectacle musical o artístic. Quan marxem sona New Order. Al carrer de les Carretes hi ha La Casa de la Pradera, un espai queer i d’ambientació retro. Hi pots trobar exposicions i un ambient que barreja David Bowie, la pel·lícula The Rocky Horror Picture Show i la Virgen del Rocío. Aquí comença a haver menys turistes i cada cop més “modernos”. El meu amic ja no té dubtes i menys quan ens trobem amb grup important d’homes que porten samarretes de l’associació LGTBI Panteres Grogues.

En aquest moment, la ruta es pot bifurcar en dos locals: el més proper és El Cangrejo, que fa anys sí que havia estat un local clarament LGTBI amb espectacle transformista on fins i tot hi havia actuat Carmen de Mairena. La decoració juga amb la purpurina, els crancs i el “rollo” travesti: a l’entrada tenen al sostre un gran cranc purpuri i cames de maniquí amb calces. El 2007 va ser reformat un

Madamme Jasmine.

La bata de boatine.

local que històricament havia comptat amb un ambient més “castizo”. I castís segueix sent l'espectacle de transformistes que fan fins a la una de la matinada. La nit que hi anem, un d'ells imita a Isabel Pantoja i fan monòlegs plens d'ironia. A partir de la una comença música molt petarda i ballable que aplega gent buscant diversió, tant heterosexual com LGTBI, en el local menys alternatiu de la ruta. L'altra opció, ja al Poble Sec, és La Federica. No hi ha gairebé turistes i és el més marika de tots els locals de la ruta. Conjuga petardeo, hipsters, “marratxo” i alguna que altra musculoca. Sempre està “petat” de clients amb els looks més diversos i originals. El local manté una estètica queer i alternativa amb mobles vintage dels seixanta i uns cambrers sempre amb camises d'estampats colorits. La seva vessant activista la manifesten amb actes benèfics per a entitats, com ara STOP SIDA, o programen monòlegs o actuacions de drags i activistes queer.

Amb el meu amic seguim la ruta i pel camí comentem: “Recordes La Concha? Encara existeix”. Molt a prop d'El Cangrejo, havia estat un local gai que a finals dels 90 i principis dels 2000 era de persones LGTBI de més de 60 anys i tenia un espectacle de transformistes que imitaven a les dives folklòriques del moment. El més pintoresc d'aquest bar, que encara conserva, és que està ple de quadres

de Sara Montiel (amb un projector on es poden veure imatges de l'actriu espanyola). Ara és un local per a turistes, sense més. Molt més recent en el temps, i que ja no està obert, és el Sor Rita, ubicat al barri Gòtic, que el meu amic ja no coneix. Era una altre espai de trobada per a persones LGTBI d'ambientació més queer i alternativa,

tot i que amb una important presència de turistes, si més no quan jo hi havia anat.

Tant El Cangrejo com La Federica són bons locals si no es vol anar més enllà de les tres de la matinada. Si es vol seguir de festa i arribar a les 6 de la matinada, la ruta pot seguir a l'Apolo, una discoteca que, sense ser específicament LGTBI, sempre n'ha fet festes específiques per a aquest públic. A mig camí del Gaixample, a Gran Via de Les Corts Catalanes, es pot anar al Candy Darling, un nou bar obert recentment que té una estètica com la del Raval, més alternativa. No té rètol al carrer, només dos triangles invertits rosa –vinculats al moviment LGTBI més combatiu– i per entrar-hi s'ha de passar per un llarg passadís com feien els locals clandestins. És un local ampli que té el rètol “The future is queer” i diferents murals relatius al cos humà o a la sexualitat. I per allà, després, sempre quedarà Metro o Arena, però això ja és el Gaixample i nosaltres ja vam marxar a les tres.

Còmplices
LIBRERIA

Libreria gai i lesbiana

LLIBRES, REVISTES i DVD'S
en castellà, català i d'importació

C/ Cervantes, 2
08002 BARCELONA
Telf: 934 127 283
www.libreriacomplices.com
complices@libreriacomplices.com

Prime

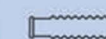
La Seguridad es lo Primero

SENSACION
NATURAL

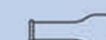
MAYOR
ESTIMULACION

PARECIDO
A NADA

MAYOR
SENSACION

- ✓ Alta calidad
- ✓ Amplia gama
- ✓ Conceptos innovadores

Comparte la experiencia

WE ARE FUCKED APP!

Que cada cop utilitzem més Grindr o d'altres aplicacions per lligar queda clar però, al final, som nosaltres qui ens acabem sentint utilitzats per la dinàmica que impera a les apps?

Per JOSEP MARTÍNEZ

“Hola! Què tal? Què busques? Actiu o passiu? Tens lloc?...”. Aquest podria ser perfectament el principi d’una conversa a qualsevol app de contactes gais que podem trobar a les plataformes de distribució digital. Jo em basaré essencialment en el Grindr, l’aplicació més utilitzada avui dia.

GRINDR S’HA CONVERTIT EN UNA EINA PER FOTRE UN CLAU AL MOMENT

El principal atractiu d’aquesta app és que, gràcies al seu geolocalitzador, ofereix la comoditat de contactar amb gent que es troba a prop teu. Cadascú escull amb quina finalitat vol quedar, però la realitat és que s’ha convertit en una eina per “fotre un clau” en el mateix moment que ho desitges. De fet, la mateixa aplicació ha anat evolucionant i introduint opcions que pots incloure al teu perfil vinculades al sexe, com ara el lloc de trobada, si acceptes fotografies inapropiades, el

teu rol sexual, el teu gènere, o el teu estat de salut sexual, entre d’altres.

Els perfils d’usuaris són bastant variats: gent jove, madurs, casats, parelles, transsexuals, chaperos, discrets, heteros... Personalment, he utilitzat Grindr com un instrument per conèixer gent en general, ja sigui com a possibles amics o per a sexe.

CADA COP ÉS MENYS HABITUAL

CONÈIXER ALGÚ A UN LLOC FÍSIC Les experiències que he viscut durant aquest temps han estat variades, ja que tot va en funció de l’estat d’ànim. Segons com et sentis, la teva conversa va dirigida d’una manera o altra. Els casos més habituals són tenir converses eternes amb l’objectiu de quedar, quan la majoria de vegades no passa d’això o enviar fotos del teu cos i genitals per poder facilitar la “trobada” abans de quedar. D’altra banda, ens tornem dependents

d’una aplicació per conèixer gent. De fet, ja és habitual sentir als teus amics dir “he conegut a un noi pel Grindr”, i cada cop menys sentir algú que digui que ho ha fet per casualitat a un lloc físic.

ACABEM ACCEPTANT QUE LES APPS INTERPERSONALS JA SÓN PART DE LES NOSTRES VIDES

En definitiva, tot això fa que nosaltres mateixos visquem les nostres emocions com una muntanya russa, que experimentem frustracions personals o alegries momentànies, que tinguem una espècie d’amor-odi a Grindr i arribem a la conclusió que no és la millor manera de relacionar-nos. Així que desactivem el nostre perfil... Però al cap d’un temps hi tornem i acabem acceptant que les apps interpersonals ja són part de les nostres vides. I de nou, tornem a xatejar: “Hola! Què tal? Què busques? Actiu o passiu? Tens lloc?...”

CHEMSEX: Una VIVÈNCIA PERSONAL

Del *chemsex* se’n parla molt en els últims temps, però què és? La paraula prové de l’anglès, “**sexe i química**”, i consisteix a mantenir relacions sexuals sota els efectes d’alguna droga. En aquest article reflexiono sobre les meves vivències relacionades amb el chemsex.

Per JORDI OLVERA

ELS MEUS INICIS Jo sempre he sigut una persona molt calenta, m’ha agradat molt el sexe. Des que tinc majoria d’edat he acudit a locals de sexe i he quedat amb molts nois per internet. N’he gaudit com el que més.

El món del *chemsex*, però, el vaig descobrir una mica més tard, quan tenia 25 anys. Abans havia coquetejat amb el popper, però es podria dir que aquest és un complement de molts gais que mantenim relacions sexuals. També havia fumat un porro quan era adolescent, però mai havia pres cap altra droga recreativa fins aleshores.

La veritat és que no estava passant un bon moment personal, i suposo que per això m’hi vaig endinsar. Vaig estar com uns cinc mesos seguint un ritual semblant tots els caps de setmana: anava a un local de sexe, em drogava, em menjava totes les polles que passessin per davant meu i em deixava penetrar per tota bona polla que així ho desitjava. El meu consum del *chemsex* sempre ha sigut individual i no té a veure amb el consum que se’n fa en grups, jo no he participat mai en aquests rituals compartits. Sexualment ho vaig gaudir moltíssim,

però òbviament les drogues no són innòcues a la salut i vaig acabar a l’hospital per unes fortes taquicàrdies. Això em va conscienciar que seguir aquesta dinàmica no era assenyat i podia acabar molt malament.

MANTENIR EL DIA A DIA Vaig arribar a la conclusió que, per tal de mantenir el meu dia a dia, aquesta dinàmica l’havia de tallar. Vaig prendre la decisió que el *chemsex* només el practicaria un màxim de dues vegades l’any. Aquests dos cops sempre es realitzarien en període de vacances, per tenir després temps per a recompondre’m. Al principi em vaig proposar de deixar-ho per sempre, però el meu instint de vici era massa fort per a renunciar-hi. Els primers mesos van ser duríssims, ja que la meua ment estava obsessionada en consumir i vaig tenir allò que se’n diu “síndrome d’abstinència” (per sort, no ho he tornat a patir mai més).

Després de superar aquest període vaig arribar a una fase de manteniment, tal com m’havia proposat. Dues vegades a l’any anava a un local de sexe i em ficava dins meu totes les

polles que m’agradessin més. Òbviament, aquests dos dies anuals em permetien tenir uns records del sexe idealitzats, amb les corresponents palles que em feia els mesos següents tot pensant en les follades que m’havi- en clavat durant aquells dies.

SITUACIÓ ACTUAL I CONCLUSIONS Des de fa tres anys tinc una relació estable que m’ha fet deixar (almenys temporalment) la pràctica del *chemsex*. No sé si he arribat a la seva extinció definitiva, però almenys per ara no m’hi vull involucrar. Sóc conscient que les pràctiques sexuals resultarien fantàstiques i em donarien un plaer immens, però també penso en els dies posteriors, que no són gaire agradables, i ara mateix no em ve de gust revivre’ls de nou.

El *chemsex* et permet assolir unes vivències personals i sexuals que no les pots aconseguir serenament. Aquesta empremta deixa efectes positius i negatius, i per tant, sé que cal anar amb molt de compte perquè, com a adult, sóc conscient de les conseqüències de cadascun dels meus actes.

BEN HUNTE: “HE DESTAPAT GRANS HISTÒRIES QUE AFECTEN LES PERSONES LGTBI”

La BBC nomena Ben Hunte com a primer expert en temes LGTB i Lambda ha pogut entrevistar-lo.

Per ABEL LACRUZ

Ben Hunte cobrint un esdeveniment solidari a Londres en què el príncep William va assegurar que “donaria total suport a un fill seu que fos homosexual”.

de comunicació internacional a tenir un especialista LGTBI. El món en general està experimentant grans canvis relacionats amb les persones LGTBI, ja sigui perquè els seus drets estan sent aconseguits o perquè els són negats.

“Estic feliç d’educar’ una audiència majoritària no-LGBT i d’informar una comunitat minoritària com la nostra”

Tenir una persona especialista focalitzada en aquesta àrea significa que la comunitat LGTBI té una veu dintre dels mitjans tradicionals i majoritaris, i aquesta comunitat pot veure investigats i exposats massivament els seus assumptes i els seus problemes.

AL: Per què creus que et van escollir a tu?

BH: Imagino que la BBC va escollir-me perquè van pensar que jo era el millor candidat per a aquesta feina! Ja havia guanyat premis pel meu periodisme LGTBI i havia construït una plataforma dintre de la comunitat LGTBI.

AL: Ja han passat més de sis mesos des que vas començar aquesta nova feina. Quin balanç en fas?

BH: L’experiència ha estat increïble. M’està encantant aquest rol professional i em sento molt afortunat cada dia per poder-hi treballar. He destapat grans històries que afecten les persones LGTBI: des de la manca d’accés a la PrEP, passant pels casos d’homes negres supervivents d’abusos sexuals durant la infantesa que havien estat ignorats pel govern, fins al racisme durant els esdeveniments de la Pride.

AL: L’atenció que els mitjans majoritaris presten als assumptes LGTBI és, molt sovint, parcial, anecdòtica i superficial. Creus que la teva feina està servint per a revertir aquesta tendència?

BH: Si mires el meu Twitter veuràs el nivell de compromís on arriben les meves històries. Estic realment feliç de tenir l’oportunitat “d’educar” una audiència majoritària no-LGBT al mateix temps que informo una comunitat minoritària com la nostra.

Saber-ne més, d’en Ben Hunte:

- › Sobre la seva feina com a periodista:
 - 🌐 ibenhunte.com
 - 📍 [@BenInLDN](https://twitter.com/BenInLDN)
 - 📺 Ben Hunte Journalist

- › Sobre el seu dia a dia:
 - 📺 [@beninldn](https://twitter.com/beninldn)

POP!

TV: BEN HUNTE

Pàg. 41

LITERATURA: SEXE QUEER

Pàg. 40

MÚSICA: PARTY CLASSICS

Pàg. 42

SALUT

Pàg. 44

HISTÒRIA

Pàg. 46

“RTE.: LAMBDA”

Pàg. 50

ELS ESTUDIANTS S’IMPLIQUEN

Pàg. 52

LAMBDA Actualitat

Pàg. 54

ÀXEL

Pàg. 56

SEXE QUEER: DE LA LECTURA, a LA PRÀCTICA

Per IAN BERMÚDEZ

Follem? (Ed. Bridge)

Aquest estiu he gaudit molt de la proposta per a aquest número de Lambda: buscar llibres que tractin de sexe i que tinguin a veure amb el fet trans*. Aquí us passo algunes de les meves recomanacions.

FOLLEM? ÉS UN LLIBRE QUE OBRE LA MENT

En el llibre *Follem? De què (no) parlem quan parlem de sexe sexualitats*, de Bel Olid i amb il·lustracions de Glòria Vives, ens presenten un treball d'arremangar-se per remenar ben endins la caixa tradicional del que ens han injectat en vena sobre allò que significa "sexe". Que aquest llibre acabi de sortir del forn ens n'alegrarem moltes, sobretot per dues raons: primera, servidor i molta gent del voltant ens hi sentirem reconegudes i respirarem

una mica més contentes; i, segona, és una lectura més a regalar a persones que coneguem per tal que els pugui obrir la ment, tant a nivell personal com cap a respectar als altres.

El llibre encoratja a tenir el valor de ser més creatives i fluïdes a l'hora del sexe i trencar amb les maneres amb què encara, avui en dia, s'ensenyen a casa, a escola i al porno popular. El llibre obre el ventall a generar tantes sexualitats com desitjos hi hagi i ens anima a crear tipus de relacions on la comunicació real prevalgui, i la utilització del sexe com a eina de poder i submissió deixi d'existir.

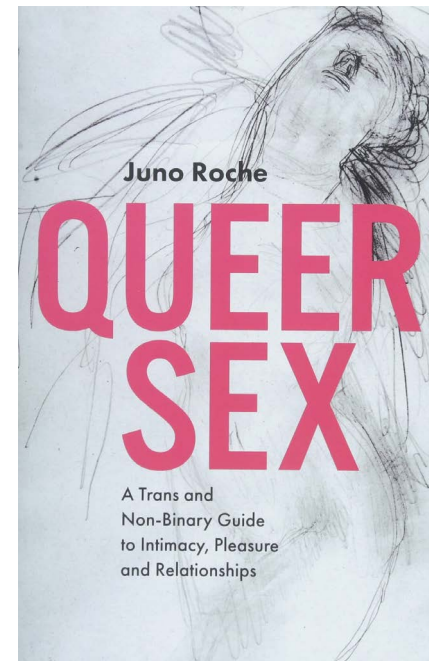
"A través dels llibres podem trencar amb una cultura que no ens ha permès desitjar ni ser lliures d'expressar les maneres que ens siguin úniques per jugar a fer sexe"

Cal deixar de pensar en el "sexe" com una manera determinada de fer, que a més està completament marcada per la petjada heteronormativa i castradora de tothom, menys pel que es creu és el desig de l'home heterosexual (tot és fal·locèntric, ja m'enteneu, en el sexe tradicional la polla és Déu inqüestionable).

Follem? obre preguntes, investiga les teranyines de la visió que manté el sexe com a acció per la reproducció i com aquesta visió ha perpetuat impunement la cultura de la violació, a més de deixar tacats de culpabilitat i als marges la resta de persones que no seguim o tenim aquesta visió.

Transformem aquesta visió per una de nova on el sexe sigui vist com a espai de joc, recreació i de generar llaços de comunicació real i sincera. En el món que Olid imagina, el físic i la identificació en ser home o dona, com a premissa per poder tenir sexe amb algú, desapareix per l'emoció de conèixer la persona que t'ha despertat el desig, i fer que aquest desig s'insinuï per camins que no tenen a veure amb els aspectes de gènere ni sexe. D'aquesta manera, aconseguim alliberar el cos, deixar-lo respirar i que pugui tornar a estimar-se tal com és, tots els cossos sent bells a la seva manera en particular.

Al final del llibre, l'autora ens convida a no deixar de compartir el desig i el plaer, de sentir l'alegria de saber-nos únics i tenir el coratge de mostrar-ho tal com surti; a ser protagonistes reals de les narratives eròtiques i no de les que necessiten encaixar en les narratives de ciència ficció ensucrades i idealitzades que perduren en els productes culturals que consumim i les pel·lícules *mainstream* que intensifiquen la nostra frustració i angoixa. Escoltem i gaudim del nostre plaer amb qui ens desitgi tant i més com nosaltres, no ens conformem amb menys.

Queer sex (Ed. Jessica Kingsley Publishers)

UNA PERLA I UN REGAL

Us recomano dos llibres més: un és una perla i l'altre, un regal; un parell de llibres en anglès que, com a *profe* d'aquesta llengua, ens motivaran a llegir (i practicar... l'idioma). Per a les persones que tenen ganes de seguir indagant sobre sexualitats, aquest estiu he recuperat una perla que ja m'havia llegit. Es titula *Queer Sex: A Trans and Non-Binary Guide to Intimacy, Pleasure and Relationships* escrit per Juno Roche. Juno, dona trans que ha passat pel procés de la vaginoplàstia, fa un treball de recerca sobre sexualitat per poder respondre a les preguntes que li van sorgint sobre el seu propi plaer i desig. Al llarg del trajecte, entrevista persones trans i no binàries molt diverses. Seguir l'emoció de Juno em va fer entendre com va adonant-se que tota la maquinària sexual enfocada a proporcionar desig a l'home heterosexual: la mida de la seva vagina, els exercicis que fa pel seu manteniment; fins que no entrevista altres dones trans, ningú, cap persona del personal mèdic, li havia explicat que la seva vagina era en primer lloc per al seu propi plaer.

Aquest llibre mou els límits del que la societat entén com a gènere, sexualitat i relacions i ens ho ofereix a través de les veus d'activistes de la comunitat trans i no-binàries que ens

obren les portes a la seva intimitat.

I el segon, el regal, es titula *Enjoy Sex (How, when and IF you want to)* A practical and inclusive guide i està escrit per Meg-John Barker i Justin Hancock. M'està resultant una eina súper pràctica i agradable per anar descobrint-me en relació al sexe. Vaig desaprenent conceptes que tenia molt establerts gràcies a les preguntes i activitats pràctiques que presenten a cada un dels capítols. Això ha significat que estigui explorant moltes coses de què tenia ganes i amb les quals gaudeixo, que no tenia reconegudes. M'ha motivat a veure amb claredat la importància del "consentiment" i a sentir-me a gust amb la masturbació com a aliada i component d'exploració conscient del desig i de la creació d'autoestima. No puc fer altra cosa que recomanar-lo!

"No tinguis por a obrir les pàgines i traspasar les pors que fins ara et frustren quan penses en el sexe. Llegeix i imagina. Crea i acciona"

MEG-JOHN BARKER AND JUSTIN HANCOCK

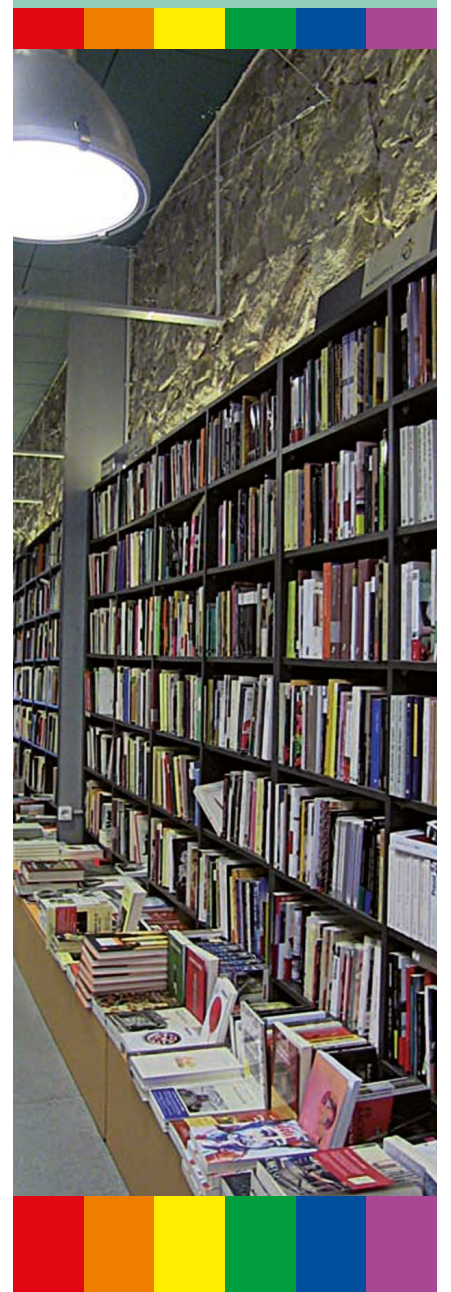
A PRACTICAL AND INCLUSIVE GUIDE

Enjoy sex (Ed. Icon Books Ltd)

LLIBRERIA
ANTINOVS

des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinovs@yahoo.es
www.antinovsllibros.com
Blog i xarxes socials

“PARTY CLASSICS”

Per no parar de ballar.

Per CARLOS SANANDRÉS

En un número com aquest, l’habitual playlist havia d’estar dedicada a aquells clàssics que durant anys ens han acompanyat en festes. Són cançons que amb el pas del temps s’han convertit en himnes per a la comunitat LGTBI, però... Sabeu la història i les curiositats que hi ha darrere d’aquests hits que us heu fet un fart de ballar? Tres, dos, u... Sortim a la pista!

“I WILL SURVIVE” (1978) - GLORIA GAYNOR
Quina cançó ha d’obrir aquesta llista? L’himne que ens va regalar la Gaynor va ser guardonat amb un Grammy a la millor gravació de música disco l’any 1980. De fet, ha estat l’única vegada que s’ha entregat aquest guardó. La història de recomposició i esperança després d’una davallada emocional va ser número 1 a Estats Units, Irlanda i UK, i es va colar al top 10 de més d’onze països d’arreu del món. En una entrevista al diari «El Mundo», l’any 2014, la cantant va declarar que va escriure el tema després de la mort de la seva mare, però que aixequi la mà qui no l’ha ballada pensant en un vell amor? Quatre dècades més tard, els acords de ‘I will survive’ han passat a formar part de la història de la música i del moviment LGTBI.

“I WANT TO BREAK FREE” (1984) - QUEEN
El tema va ser compost pel baixista de la banda, John Deacon, i el mític vídeo en el qual Mercury surt passant l’aspiradora, va ser censurat als Estats Units fins l’any 91. Per aquest motiu, el grup va excloure el país de la seva gira de presentació del disc “The Works”, treball que incloïa el tema. El clip està inspirat en la sèrie ‘Coronation Street’. Com a curiositat, i més enllà

de les connotacions que pot tenir la lletra per a comunitat LGTBI, la cançó es va convertir en una referència per a l’ANC (African National Congress) a finals dels 80, abans que el partit sudafricà fos legalitzat i quan Nelson Mandela encara estava a la presó.

“¿A QUIÉN LE IMPORTA?” (1986) - ALASKA I DINARAMA
Sobren les presentacions. Només apuntar que la importància d’aquesta cançó pel moviment LGTBI hispanoparlant és tal que l’any 2017 va ser l’himne oficial del WorldPride de Madrid. L’any 2010, la revista «Rolling Stone» la va classificar com una de les 200 millors cançons del pop en espanyol. Inclosa al tercer disc del grup, ‘No es pecado’, va ser composta per Carlos Berlanga, qui al final del foli en el qual va compondre el tema va escriure “éxito seguro”. ‘¿A quién le importa?’ ha estat cantada per icones com Bibiana Fernández o La Prohibida, entre una llarga llista d’artistes.

“I’M COMING OUT” (1980) - DIANA ROSS
Un altre tema amb història. La cantant volia deixar la discogràfica Motown i li va demanar a Nile Rodgers que

li composés un nou tema. El doble sentit de “coming out” (deixar enrere i sortir de l’armari) va convertir la cançó en tot un èxit que va estar durant dues setmanes en el top 5 de la llista Billboard. Al principi, a la Ross no li feia gaire gràcia la lletra, però a partir de la publicació del LP ‘Diana’, que contenia la cançó, obria tots els seus concerts amb aquest clàssic.

“Y.M.C.A.” (1978) - VILLAGE PEOPLE
Segur que molts coneixeu el grup i la cançó: un nadiu americà, un policia, un cowboy, un militar, un paleta i un home amb vestuari *leather* canten a la *Young Men’s Cristian Association*. Però sabíeu que està inclosa a un disc que s’anomena ‘*Cruisin’*’?, i que mai va ser número 1 als Estats Units però sí a tretze països? El tema ha venut més de 10 milions de còpies i l’èxit mundial va fer que la Y.M.C.A. retirés la demanda que havia interposat contra el grup.

“VOGUE” (1990) - MADONNA
Des de la dècada dels 60 del segle XX, la comunitat afroamericana homosexual ha forjat el *voguing*, una forma de ballar basada en moviments estilitzats que imiten les poses de les models. El que va néixer com una subcultura pròpia dels balls, va deixar de ser-ho quan la reina del pop se’n va apropiar i la va apropar a les masses blanques amb un icònic vídeo. La Ciccone i el moviment LGTBI van de la mà, però aquesta cançó té una importància destacada per tot el subtext que fa aflorar; una realitat que, gràcies a sèries com ‘Pose’ o les plataformes digitals que recuperen documentals com ‘Paris is burning’, està revivint una nova edat d’or.

“IT’S RAINING MEN” (1982) - THE WEATHER GIRLS
La cançó va ser escrita originalment l’any 1979, però no es va publicar fins a tres anys més tard, interpretada per la Martha Wash i la Izora Armstead. Abans, però, el tema s’havia ofert a la Diana Ross, a la Donna Summer i al duet Cher i Barbra Streisand, però cap de les 4 dives va acceptar aquesta curiosa retransmissió meteorològica. L’any 1997, la Wash va regregar el tema amb Ru Paul i, ja al segle XXI, després de deixar les Spice Girls, Geri Halliwell va fer una versió per a la banda sonora d’“El diari de Bridget Jones”.

“NOA NOA” (1981) - MASSIEL
Tot i que originalment va ser escrita i enregistrada per primera vegada pel gran Juan Gabriel, la nostra estimada Massiel la va incloure al seu LP “Tiempas Difíciles”. La lletra fa referència al saló de ball de Ciudad Juárez on va començar la carrera l’artista mexicana, però la cançó ràpidament va connectar amb la comunitat LGTBI, potser per versos com “Este es un lugar de ambiente donde todo es diferente”.

“FREEDOM!” (1990) - GEORGE MICHAEL
Tot un clàssic de la primera meitat dels 90 que, ja des del títol, és una pura declaració d’intencions. La cançó inclou frases com (*I think there’s something you should know/I think it’s time I told you so/There’s something deep inside of me/There’s someone else I’ve got to be* - Crec que hi ha una cosa que hauries de saber/Crec que és l’hora que t’ho digui/Hi ha una cosa en el meu interior/Hi ha algú més que

haig de ser). El seu videoclip ha passat a la història per marcar l’estètica dels 90 i per ser un homenatge a l’era de les supermodels; una fantasia de més de 6 minuts de duració, inspirada en una icònica foto de Peter Lindbergh, i en la qual hi participen Linda Evangelista, Naomi Campbell, Christy Turlington, Tatjana Patitz i Cindy Crawford. Des d’allà on siguis, George, gràcies per aquest regal!

“FIESTA” (1977) - RAFFAELLA CARRÀ
La Carrà es mereixeria una playlist sencera per a ella. La gran diva italiana ens ha donat cançons com ‘Luca’ –on ella mateixa veu des de la finestra al seu amor abraçat a un home–. Tot i així, per aquesta ocasió rescatem aquest tema que dona títol al seu 9è disc, que entronca perfectament amb l’eix central de la revista, i que la va catapultar al Canadà. Sí, com llegiu, gràcies a ‘Fiesta’, la Carrà va ser nominada als ‘Canadian Disco Awards’ d’aquell any.

“GO WEST” (1993) - PET SHOP BOYS
La cançó original és del 1979 i és un tema dels americans Village People. El duet britànic la va reversionar amb més èxit que l’original, 14 anys més tard. La va registrar el 1992, però no va ser fins un any després que es va publicar. La primera vegada que la van interpretar va ser per a un acte benèfic per als malalts de la SIDA, que va tenir lloc al club de Manchester La Hacienda, el mateix any 1993. Des de llavors, és utilitzada com a tancament de tots els concerts del grup.

“SMALLTOWN BOY” (1984) - BRONSKI BEAT
35 anys després del seu llançament, la cançó s’ha tornat a posar de moda gràcies a la sèrie ‘Euphoria’. Tot i així us recomano que aneu a YouTube i recupereu el vídeo original. El tema parla del rebuig familiar i social. Durant els gairebé 4 minuts que dura, al clip podem veure com el protagonista del grup passa per diferents estats anímics... Shh! No faré spoilers, però em quedo amb el missatge final del vídeo: quan es tanca una porta se n’obre una altra.

Mamma gioca in serie B: una cançó d’Elio Belmare per als drets de les famílies homoparentals

Per MARIO ALLEGIANZI

A Itàlia, els fills de les famílies homoparentals són una realitat, però els seus pares i les seves mares no biològics encara no són reconeguts per la llei, a diferència del que succeeix a l’estat espanyol. Però, com viuen aquesta situació aquests infants? La revista Lambda ha tingut l’oportunitat de parlar amb el cantautor italià Elio Belmare, de 26 anys.

Belmare afirma que en la seva última cançó *Mamma gioca in serie B* (*La mare juga a segona divisió*), vol fer “una denúncia en contra de la política italiana que, a més de no reconèixer l’homoparentalitat, promou esdeveniments de caire homòfob com ara el ‘Family Day’ o el ‘Congrés de les Famílies’”.

Segons Elio, el protagonista de la cançó “és un nen, fill de dues mares, que com si es trobés en un metafòric partit de futbol, no entén per què l’àrbitre sempre deixa a la mare no biològica a segona divisió, tot i que ella marqui gols contínuament”.

Mamma gioca in serie B és també un projecte social: tots els guanys del *streaming* i les descàrregues es destinaran a un fons per a donar suport a aquestes famílies homoparentals. El videoclip ha estat dirigit per Tommaso Lazotti i Marco Scola Di Mambro, néts del director Ettore Scola.

FA 50 ANYS MORIA LA PRIMERA VÍCTIMA de la SIDA IDENTIFICADA i DOCUMENTADA

Es confirma definitivament que el mite d'un auxiliar de vol canadenc com a pacient zero, creat en els 80, va ser una invenció producte de prejudicis i estigmes.

Per RODOLFO VARGAS

Gaëtan Dugas va ser un nom maleït durant alguns anys a partir de 1984, quan aquest auxiliar de vol canadenc va ser estigmatitzat amb el nom de "pacient zero". Un estudi creuat publicat en aquell any per *The American Journal of Medicine* va reconduir els casos de quaranta homes de deu ciutats nord-americanes preses de la terrible síndrome a Dugas, de qui es va dir que, amb la seva promiscua vida sexual, havia estat el focus del contagi. El 1987, el periodista i activista gai Randy Shilts en el seu llibre *And the Band Played On: Politics, People, and the AIDS Epidemic* (publicat en castellà com *En el filo de la duda* el 1994) descrivia el "pacient zero" com un sociòpata que havia obrat bo i sabent que estava difonent el mal. Gaëtan Dugas no es va poder defensar d'aquesta infamant acusació perquè havia mort el 30 de març de 1984. La seva família va haver de carregar amb l'oprobri fins que, el 1988, es va començar a posar en dubte el que finalment va resultar el "mite del pacient zero".

El Dr James Curran, investigador sobre la sida, i l'historiador de la medicina Richard McKay van tirar per terra la idea d'un sol i únic origen de la infecció. Treballant amb material genètic, científics van comprovar que hi va haver casos d'infecció per VIH als Estats Units des de, almenys, principis

dels setanta. El primer cas clar, però, data de 1959 (fa seixanta anys): el d'un home no identificat de Kinshasa (on llavors era el Congo Belga), de qui s'havia conservat una mostra de sang. Es creu que la pandèmia va tenir els seus inicis a l'Àfrica a partir d'un simi amb immunodeficiència, el virus del qual va passar a l'home i va mutar.

LA PRIMERA VÍCTIMA DE LA SIDA HAVIA ESTAT IDENTIFICADA I DOCUMENTADA. Però la primera víctima documentada i identificada va ser un noi afroamericà de 15 anys, natural de Missouri: Robert Rayford (nascut el 1953). A principis de 1968, va ingressar a l'Hospital de St. Louis aflagit de problemes respiratoris, clamídia i múltiples lesions a la pell, situació que anava arrossegant des de 1966. Traslladat al Barnes Hospital, a la fi del 68 va semblar estar recuperant-se, però el març del any següent van reaparèixer els símptomes i va desplomar-se-li el recompte dels seus leucòcits. Rayford va morir de pneumònia el 15 de maig de

1969, fa exactament cinquanta anys i poc abans dels fets de Stonewall.

L'autòpsia va revelar que el jove patia sarcoma de Kaposi, un rar tipus de càncer patit per ancians (que anys més tard es va relacionar amb la infecció per VIH). El cas va estranyar als metges fins al punt de donar-ne raó el 1973 a la revista *Lymphology*. Però s'havia tingut la precaució de conservar teixits del cadàver. Quan el 1984 es va descobrir el virus (llavors letal), les mostres van ser sotmeses als tests a l'ús. Després d'un primer resultat negatiu, el 1987 el Dr. Marlys White (que havia atès Rayford) va obtenir-ne resultat positiu mitjançant el test Western blot: va identificar els anticossos i l'antigen del VIH en les mostres. La primera víctima de la sida havia estat identificada i documentada.

ISTOCK

LA PrEP DISPONIBLE a LA SEGURETAT SOCIAL DES de l'1 DE NOVEMBRE

Fa anys que el col·lectiu LGTB demanava aquesta mesura preventiva que tan bons resultats està donant a d'altres països. Cada any hi ha 4.000 nous contagis a l'estat espanyol, 600 a Catalunya, una xifra molt per sobre de la mitjana europea

Per ABEL LACRUZ

La profilaxi pre-exposició (PrEP), la medicació que evita el contagi del VIH, queda inclosa dins la cartera dels serveis bàsics de la Seguretat Social, segons que ha fet públic Julia del Amo, directora del Plan Nacional sobre el sida, el passat 10 d'octubre.

Segons que ha informat el Departament de Salut, la PrEP «Es prescriurà a les unitats d'ITS de Drassanes Express i de BCN Checkpoint, així com a les 19 unitats funcionals de VIH-SIDA que hi ha repartides per arreu de Catalunya: a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona, a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, a l'Hospital de Girona Doctor Josep Trueta, a l'Hospital de Viladecans, a l'Hospital de Bellvitge, a l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona, a l'Hospital Vall d'Hebron, a l'Hospital Clínic de Barcelona, a l'Hospital Mútua de Terrassa, a l'Hospital de Sabadell, a l'Hospital de Vic, a l'Hospital del Mar – Hospital de l'Esperança, a l'Hospital General de Granollers, a l'Hospital Sant Joan de Déu, a l'Hospital Santa Maria, a l'Hospital de Sant Pau, a l'Hospital de Mataró i a l'Hospital de l'Hospitalet – Hospital Moisès Broggi».

També ha afegit que es prioritzaran el col·lectius amb major risc, com ara els homes que tenen sexe amb homes, dones transsexuals i persones que treballen en la prostitució. Segons càlculs del Departament de Salut, unes 2.500 persones es beneficiaran d'aquest trac-

tament. El finançament de la PrEP va a càrrec íntegrament de la Generalitat de Catalunya i suposarà una inversió aproximada de 840.000 euros.

El col·lectiu LGTBI demanava des de fa anys l'aprovació de la PrEP, com s'ha fet a països com els EUA, Canadà, Regne Unit o França. Els estudis realitzats sobre l'eficàcia de la PrEP demostren, per un costat, que la seva eficàcia contra la infecció del VIH és superior al 99% i, per l'altre, que als països a on s'ha implementat el seu ús, els nous contagis han baixat.

Fonts sanitàries citades per BBC News afirmen que al Regne Unit els nous contagis de VIH han caigut entre un 40% i un 50%. Un altre estudi publicat a la 'Revista clínica española' (Vol. 219. Núm. 7.) assegura que "La implementació de la profilaxis pre-exposició podria evitar la majoria de las nuevas infecciones por el VIH en hombres que tienen sexo con hombres y mujeres transexuales".

Algunes persones a l'estat espanyol ja estaven prenent la PrEP perquè formaven part d'un programa pilot, com el del BCN Check Point, o perquè la compraven a través d'Internet. Quan l'administració de la PrEP per part de la Seguretat Social sigui una realitat ens trobarem davant d'un dels avenços més significatius en la lluita contra el contagi del VIH. El següent pas, sens dubte, serà l'arribada d'una vacuna.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE LA PrEP

Barcelona Checkpoint

C/ Comte Borrell 164-166,
08015 Barcelona
T: 933 182 056
E: info@hispanosida.com
W: www.bcncheckpoint.com

Gais Positius

C/ Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
T: 932 980 642
E: gaispositius@gaispositius.org
W: gaispositius.org

Stop Sida

C/ Consell de Cent, 246, 1r-2na
08011 Barcelona
T: 93 452 24 35
E: stopsida@stopsida.org
W: stopsida.org

Revista Lambda nº 84

W: lambda.cat/revista-lambda
C/ Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
T: 933 195 550 - 679 205 204
E: atencio@lambda.cat

L'ORIGEN de L'HOMOFÒBIA

Per ARMAND DE FLUVIÀ

El judaisme va ésser l'origen d'una poderosa religió d'àmbit mundial: el cristianisme i una de les seves lleis, inclosa en un dels cinc llibres o capítols de la Bíblia, el llibre sagrat, és el Levític que recull unes paraules que, per més de quinze segles segellen el destí dels humans del món occidental que estimen altres homes i, malgrat les diverses interpretacions, ha predominat la que es refereix a la conducta homosexual.

També el “pecat” de Sodoma va ser identificat i interpretat per tots els pares de l'Església com homosexualitat, i com que les tres religions monoteistes tenen la mateixa font, la “sagrada” Bíblia, també han fet seva aquesta interpretació, ja sigui a l'Antic Testament, a la Torà o a l'Alcorà.

A Grècia i Roma, el bressol de la nostra cultura occidental, la conducta homosexual no estava legalment penalitzada i inclús a Grècia va arribar

a ésser institucionalitzada la pedestràtia. Tanmateix, arran de l'Edicte de Milà (313) de Constantí I i Licini, fou establerta la llibertat de religió i el reconeixement als cristians i el cristianisme dels mateixos drets que tenien la resta de religions. Tanmateix, ja el 311, l'emperador Galeri havia promulgat l'edicte de la “Tolerància de Nicomèdia”, que concedia als cristians una existència legal, llibertat de reunió i poder construir temples.

A partir d'aleshores va començar l'expansió de l'Església i va anar creixent la seva influència prop dels sobirans a través dels bisbes, els teòlegs i els pares de l'Església, la qual cosa féu que els emperadors i altres sobirans començaren a dictar disposicions contra les conductes o pràctiques homosexuals. El poder i el domini de l'Església a l'Alta i la Baixa Edat Mitjana va ser total, integral, i hom ha arribat a dir que Europa vivia

John Martin, *Sodom and Gomorrah*, 1852.

en Déu i amb Déu. Un papa va arribar a dir que la sodomia era un “Pecat tan horrible que ni tan sols pot ésser esmentat entre els cristians”.

Com diu Louis Crompton al seu molt recomanable llibre *Homosexuality & Civilization*, amb les lleis de Justinià s'inaugurava el món medieval, dominat per la religió, el papes i els bisbes, amos i directores de les ments del poble, coordinats amb el poder civil, amo i dominador dels cossos. Ha estat tan gran i efectiu, durant dos mil anys, el bombardeig ideològic i psicològic sobre la maldat i la perversitat de la conducta homosexual, per part de la religió, gairebé sempre en connivència amb l'Estat i àdhuc la ciència, que ha portat, durant segles, els homes i dones homosexuals a l'autoodi, al suïcidi i a portar una doble vida per evitar el menyspreu, el rebuig i el vilipendi total d'una societat completament heterosexista i encara bastant homòfoba.

Penso que és difícil rebatre, doncs, que l'origen de l'homofòbia a la nostra cultura el trobem en la religió cristiana, en la qual una immensa minoria de dones i homes homosexuals, bisexuals i transsexuals, que han estat, i encara estan, al llarg de dos mil anys -com abans he dit- marginats, oprimits, reprimits, vilipendiats, execrats, cremats, vexats, torturats, físicament i psíquica, mutilats físicament, en base a suposats manaments de divinitats, es diguin Déu, Jahvè o Alà i parlant en nom llur. Si us plau, no digueu que això és victimisme, perquè tot és demostrable documentalment. I per tot això no puc entendre com encara hi hagi homes i dones gais que es declarin cristians o catòlics.

“La religió ha tingut una importància cabdal en l'articulació de les postures morals i en la regulació de les pràctiques sexuals”

Jeffrey Weeks

Precedents a la *Bíblia*:

Al Gènesis 1:27,28

Explica els fets de Sodoma i Gomorra.

Levític 18:22

“No jagueis amb un home com si jagueu amb una dona. Això és un acte infame, abominable.”

Levític 20:13

“Si un home jau amb un altre home com si jagueu amb una dona, ambdós seran condemnats a mort, i seran responsables de llur pròpia mort, puix que cometen un acte infame.”

1 Corintis 6: 9-10

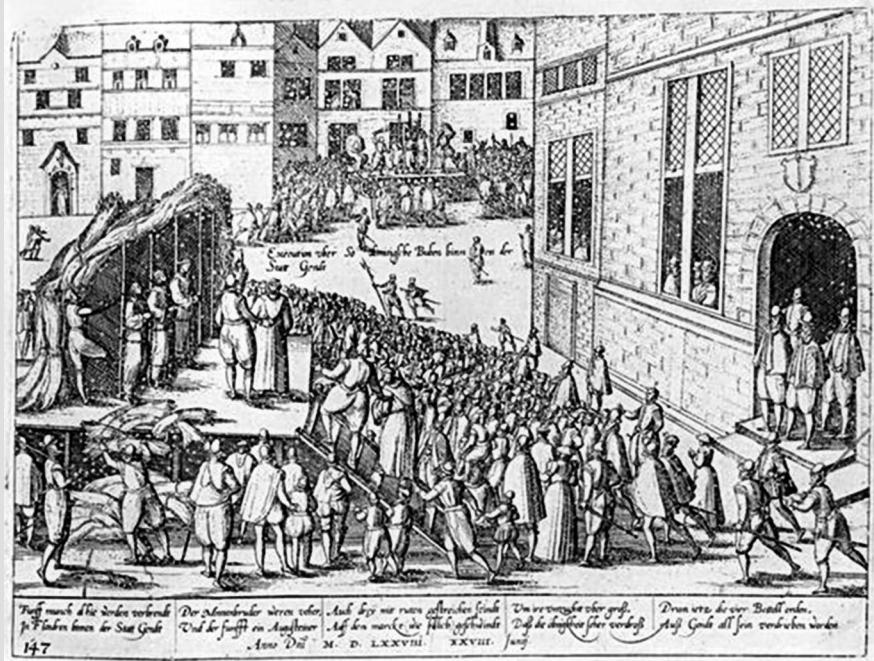
(Pau, Epístola als corintis)

“No sabeu que els injustos no heretaran el regne de Déu? No erreu; ni els fornicaris, ni els idòlatres, ni els adúlter, ni els efeminats, ni els homosexuals, ni els lladres, ni els avars, ni els borratxos, ni els maleïdors, ni els estafadors, heretaran el regne de Déu.”

Romans 1: 26-27

(Pau, Epístola als romans)

“Per això, Déu els ha abandonat a passions vergonyoses. Àdhuc llurs dones han canviat les relacions naturals per les que van contra la naturalesa; i, d'igual manera, els homes han deixat llurs relacions naturals amb la dona i s'encenen en mals desigs els uns pels altres. Homes amb homes cometen actes vergonyosos i pateixen en llur propi cos el càstig de llur perversió.”

Monjos acusats de sodomia cremats a l'estaca a Gant, 1578.

Bibliografia:

18 aC

Lex Julia de l'emperador August per castigar els adúlter.

30/40

El filòsof jueu Filó d'Alexandria a la seva obra sobre las lleis, defensa les penes del Levític.

313

Edicte de Milà, promulgat pels emperadors Constantí I i Licini.

314

Concili d'Ancyra (Ankara), exclou els sodomites de rebre els sagraments.

V 340

Joan Crisòstom d'Antioquia, en una de les seves “Homilies”, considera que la sodomia era el més important dels crims i denuncia l'amor entre homes com “monstruós”, “satànic” i “detestable” i que els que s'hi impliquen són com els assassins.

342

Llei de Constantí II i Constantí I, castiga les pràctiques sodomítiques a les penes més greus.

V346

El senador Juli Firmic Matern, conver-

tit al cristianisme, va publicar un llibre molt polèmic, *De errore profanarum religionum*, conegut amb el nom de “Manual de la intolerància”, amb un atac exacerbant a les religions no cristianes i compellant els emperadors a forçar les conversions a la nova religió i a associar els cultes pagans a la immoralitat sexual i especialment a les pràctiques sodomítiques.

390

Llei de Valentinià II i Teodosi I, modifica la *Lex Julia*, afegint-hi el càstig a la comissió de pràctiques homosexuals, que el castiga a ésser cremats vius.

390

Llei de Valentinià II, Teodosi II i Arcadi I “Tots aquells que tinguin el vergonyós costum de sotmetre un cos d'home a jugar un paper de dona, i que d'aquesta manera no semblin diferents de les dones, seran castigats per aquest crim a la flama venjadora, a la vista del públic.”

400 i 413

Agustí d'Ipona, a les seves “Confessions” i a “La ciutat de Déu” també condemna les pràctiques sodomítiques tot i que abans de la seva conversió les havia practicat.

“Qualsevol tipus de religió és opressiva i perniciosa. Té dues funcions: controlar la sexualitat humana i fer que la mort sigui acceptable”

Terence Davies

435/38

“Codi” de Teodosi II, ordenant que els sodomites fossin cremats en públic.

529-59

Justinià I, en el “Codi (*Corpus iuris civilis*)”, que inclou les “Novel·les” (77 i 144) i les “Institucions”, va confirmar, les anteriors disposicions, basades en la llei mosaica, per tal de salvar l’Imperi d’un destí semblant al de Sodoma, els fets de la qual es van interpretar com actes d’homosexualitat. En el seu regnat es van casar la llei imperial i la teologia cristiana.

El llibre IX, tit VII § 3: transcriu la llei de Constantí II i Constantí I i castiga els sodomites a ésser cremats vius en públic. I el § 6: estableix que tots aquells que consentin criminalment a usar femeninament del seu propi cos viril, pervertint-lo, és a dir, que en tot es comportin com a dones, purgaran tal crim, en presència del poble, amb les flames vindicatives *Omnibus cuius flagitii usus est virile corpus muliebriter constitutum aliam sexus dam-nari patientia, nihil enim discretum videntur habere cum feminis huiusmodi scelus expectante populi flammis vindicibus expiabunt.*

529

Codi de Justinià I (*Corpus Iuris Civilis*), que inclou les “Institucions” i les “Novel·les”, i agreuja el Codi de Teodosi II, i recull la llei de Constantí II i Constantí I i castiga amb l’espasa als que s’atreveixin a cometre nefandes impudícies amb homes. A la “Novel·la” 78, que obliga a no ser luxuriós contra la naturalesa, confirma la llei

de Valentinià II i accepta la interpretació sexual del fet de Sodoma, explicat com un acte de la venjança divina per les pràctiques sodomítiques. I això per preservar l’Imperi d’un destí similar.

1060

Pere Damià, cardenal i sant (Ràvena, 1007 – 1072), és autor del llibre més punyent contra la sodomia, el *Liber Gomorrhianus* (que seria molt interessant que fos traduït):

“Aquest vici no pot comparar-se absolutament a cap altre, puix que els supera a tots enormement. Aquest vici és la mort del cos, perdició de l’ànima; infecta la carn, apaga els llums de la ment, expulsa l’Esperit Sant del temple del cor, fa que entri el diable fomentador de la luxúria; indueix a l’error, furta la veritat de la ment, enganyant-la; prepara trampes al que camina, tanca la boca del pou a qui hi cau, obre l’infern, tanca les portes del Paradís, transforma el ciutadà de la Jerusalem celeste en habitant de la Babilònia infernal, secciona un membre de l’Església i el llença a les cobdicioses flames d’encesa Gehenna (l’infern).”

“Aquest vici cerca d’abatre els murs de la pàtria celeste i reedificar els que van ésser incendiats a Sodoma. És quelcom que atropella la sobrietat, que assassina el pudor, que degolla la castedat, que destrossa la virginitat amb la fulla d’una repugnant infecció. Tot ho embruta, ho ofèn tot, tot ho em-

pastifa i, com que no té res de pur, res exempt d’indecència, no suporta que res sigui pur. Com diu l’apòstol, ‘tot és pur per als purs, però per als infidels i contaminats res no és pur’ (Tit 1, 15).”

“Aquest vici expulsa del cor de la família eclesiàstica i obliga a resar amb els endimoniats i amb els que pateixen a causa del dimoni; separa l’ànima de Déu per unir-la al Diable.”

Afirma també que si aquest vici, absolutament ignominiós i abominable, no és immediatament esclafat amb un puny de ferro, l’espasa de la còlera divina caurà damunt nostre, portant a molts a la ruïna.

Una conclusió de totes aquestes disposicions és que tota la legislació europea, a través dels seus tribunals, i amb els de la Inquisició, ha castigat amb les màximes penes l’abominable crim de sodomia.

La crema del cavaller Richard Puller von Hohenburg amb el seu servent, 1482.

lambda

Ens trobaràs al Centre LGTBI de Barcelona!

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona

“RTE.: LAMBDA”

Entrevista a Jordi Pros, director del documental sobre els 40 anys d’història del Casal Lambda.

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

El Jordi Pros és el director del documental “Rte.: Lambda”, que repassa les quatre dècades d’història del Casal Lambda a través de les persones que l’han anat construint en el marc de la normalització del fet LGTBI. El documental es va presentar el passat 26 de juny a l’Institut Francès de Barcelona. Pros és videògraf i fotògraf, graduat en periodisme i fotografia i format en muntatge audiovisual, guió i interpretació, entre d’altres. Realitza videoclips, reportatges, espots, fotografia documental, etc. i ja va dirigir els espots del Grup de Joves del Casal Lambda.

Què ens explica “Rte.: Lambda”?

El documental explica, a través d’experiències personals, què ha significat el Casal Lambda per a una sèrie de persones que hi han estat involucrades d’una manera o altra, ja sigui a nivell intern o de forma més externa i puntual. S’intenta que totes aquestes persones siguin d’àmbits diferents, com el voluntariat, la cultura la política, el món econòmic, etc. Cadascú explica com ha estat aquesta relació amb el casal a través de l’storytelling, és a dir, a través d’històries

personals i petites anècdotes, moltes de les quals s’entrellacen entre elles de tal manera que un acaba veient que tot el conjunt d’històries forma part d’un mateix lloc.

Com s’ha elaborat el documental?

S’ha elaborat partint de diferents materials. La part més important són les entrevistes amb els testimonis on ens expliquen les històries. Aquestes imatges han estat gravades amb la col·laboració de Gayles.tv i idem-TV. En segon lloc, teníem imatges de recurs pròpies sobre diferents activitats del Casal que serveixen per complementar les històries. També s’han fet servir imatges de recurs del Casal o de persones relacionades amb l’entitat que les han cedit, com l’Armand de Fluvià o l’Emilio Ruiz. Un altre tipus de material rellevant són les cartes que han aparegut al Casal, classificades també per l’Emilio Ruiz, un element que ha servit per deixar respirar el documental afegint-hi fragments de cartes llegits en veu en off i que han servit per complementar les històries i per donar un altre punt de vista, potser el de persones que

ja no hi són o que en algun moment van demanar ajuda al Casal i que no deixen de ser personatges relacionats amb l’associació. Finalment, també s’ha fet servir material més gràfic que ha cedit el Casal, com cartells, fotografies, pamflets, portades de llibre, etc.

Quines persones hi han participat?

Hi han participat voluntaris del Casal, persones implicades anti-gament, com anteriors presidents, persones d’altres entitats que tenen molta relació amb el Casal o que estan dins de la Plataforma d’Entitats LGTBI de Catalunya. També, polítics sectorials que d’una manera o altra han donat suport al Casal; artistes, com dibuixants o escriptors, i empresaris del món de l’oci nocturn.

Quin és el valor (o valors) diferencial d’aquesta peça?

En primer lloc, tractar no només d’un tema específic com és el moviment i el col·lectiu LGTBI, sinó que aborda sobretot històries personals explicades a través de més de 40 punts de vista. Totes elles queden recollides

“Com a director, m’ha aportat moltes coses. Tenir un coneixement genèric sobre el moviment LGTBI a l’estat, Catalunya i Barcelona, i també sobre les històries personals del Casal”

sota un mateix paraigües, el Casal Lambda. Es parla d’una entitat i del valor que aporta a moltes persones, avui i també en el passat, a través de cartes. La gran diferència respecte d’altres documentals d’aquest estil és que s’ha apostat per explicar una història a través de “busts” –persones assegurades amb cartes sobreimpreses al fons–, i intentar que sigui entretenidora, didàctica i a la vegada tingui també un punt d’humor. Es combinen amb altres imatges de recurs i documents relacionats.

Què t’ha aportat a tu com a director?

En aquest documental hi han participat moltes persones, i a totes elles vull agrair que hagin posat el seu gra-net de sorra, per petit que sigui, per fer-ho possible. A mi, personalment i com a director, m’ha aportat moltes coses. Per començar, tenir un coneixement genèric sobre el moviment LGTBI a l’estat, Catalunya i Barcelona, i també sobre la història del Casal i sobre històries personals del passat i del present de l’entitat. També he pogut conèixer persones interessants, i fins i tot fer noves amistats. Ha estat un repte per a mi perquè fins ara no havia fet un llargmetratge, amb tot el que això comporta: moments de dedicació, de vertigen per la responsabilitat, de tristesa per coses que s’hi expliquen, però també diversió. Hi ha històries que realment t’alegren el dia. Espero que també porti alguna cosa a qui el vegi, em puc donar per satisfet si algú hi ha après i/o s’ho ha passat bé veient-lo.

Jordi Pros, director del documental “Rte.: Lambda”.

Alguna anècdota o sorpresa del rodatge o la producció?

Doncs diverses, la veritat. En un primer estadi, el documental eren amb els “busts” que he comentat, que es mostraven amb un fons negre, però la meva tutora (el documental també m’ha servit per fer un treball per als meus estudis de fotografia) creia que així no es reflectia l’essència del projecte. La solució va venir més endavant, quan van aparèixer les cartes, que es van incrustar al fons donant vida i unitat al que es volia transmetre, al relat com a col·lectiu del Casal. Els fons negre era com un pou fosc i les cartes van portar-hi llum. Estic molt agraït a l’Emilio per la troballa.

Evidentment, el rodatge també va portar molts moments de rialles. La Maria Pujol i jo ens vam haver d’infiltrar en activitats del Casal on mai havíem estat i això ens va permetre conèixer molta gent interessant. Des de fora ens vam sentir temporalment molt integrats en espais desconeguts per a nosaltres, com infiltrats al propi Casal. Finalment, cap al final del procés d’edició del documental i a pocs dies de la presentació al Casal, hi va haver problemes amb el programa d’edició, però miraculosament la tecnologia ens va permetre rescatar arxius. En aquells moments no sabíem si estirar-nos dels cabells o posar-nos a riure!

ESTUDIANTS S'IMPLIQUEN EN el CONCURS DE CURTS

Per ÀURIA GÓMEZ

El passat 15 de juny, en el marc de la 24a Mostra de Cinema Gai i Lesbià FIRE!!, es van lliurar els premis del Concurs de Curts del Casal Lambda. El certàmen, que porta el nom de Implica't, neix amb l'objectiu de fomen-

tar la producció de curtsmetratges que contribueixin al reconeixement social del col·lectiu LGTBI i va dirigit a l'alumnat de centres educatius de secundària, batxillerat, cicles formatius i ensenyaments postobligatoris no universitaris així com casals i entitats de joves de Catalunya.

Un jurat format per membres del Casal Lambda i persones vinculades al cinema, entre les quals es troba el director del FIRE!! Joako Ezpeleta, van visionar els curtsmetratges. En aquesta convocatòria s'hi van presentar gairebé una vintena de curtsmetratges, d'entre els quals es van seleccionar

quatre peces. El curtsmetratge guanyador va ser ¿Y qué te esperabas? del PIDCES Badalona. Mentre que Implica't de l'INS Roca del Vallès, XXI de l'INS Palau Auvit i J'AP de l'INS Salvador Dalí van quedar finalistes.

Totes les obres presentades recorden, amb diferents formes i estils, que el respecte a la diversitat i l'empatia són la millor arma per lluitar contra l'LGTBI+fòbia, el masclisme i el racisme.

CANVIS AL PROGRAMA EDUCATIU DEL FIRE!! Any rere any, el Casal Lambda des del FIRE!! aposten per establir un programa educatiu dirigit a alumnat i professorat d'instituts de tot Catalunya. Els continguts d'aquest programa es basen en informar a través de l'audiovisual a joves sobre entitats que treballen pels drets LGTBI+, la diversitat sexual i la història i simbologia del moviment.

Aquest any, el programa educatiu del FIRE!! va canviar de format per acollir 200 estudiants de 3 instituts del territori en dues sessions matinals conduïdes per Brigitta Lamoure.

BCNCHECKPOINT.COM | 93 318 20 56
COMTE BORRELL 164-166 (METRO URGELL) 08015 BARCELONA

BCN checkpoint
HOMES · SEXUALITAT · SALUT

ACTUALITAT **lambda**

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

Actes del Dia per l'Alliberament 28J.

EL CASAL ORGANITZA UNA JORNADA DE FORMACIÓ PEL VOLUNTARIAT

El 23 de novembre es van dur a terme les jornades de formació del voluntariat del Casal Lambda al Centre LGTBI+. Al llarg del dia van presentar-se quatre taules on es va debatre i reflexionar entorn l'administració i els àmbits que treballa el Casal Lambda, la importància del voluntariat a les entitats LGTBI+ o la cultura dins el moviment LGTBI+. Responsables de grups, activitats i serveis van informar als assistents sobre les tasques i esdeveniments que s'organitzen des del Lambda.

A més, van impartir-se simultàniament tres tallers. L'atenció personal i acolliment a persones que s'adrecen al Lambda i les estratègies per comunicar i fer difusió de les activitats d'una associació van centrar els dos primers mentre que el tercer tenia com a tema els aspectes a tenir en compte per millorar el funcionament

i l'organització d'una entitat d'aquestes característiques.

CELEBRACIÓ DEL 43È ANIVERSARI DEL CASAL LAMBDA

El dia 4 d'octubre es va celebrar el 43è aniversari del Casal Lambda al Centre LGTBI de Barcelona. Desenes de persones relacionades amb la tasca diària del Casal Lambda ens vam reunir per celebrar més de quatre dècades de lluita pels drets LGTBI. Durant l'acte es va presentar "Rte.: Casal Lambda", el documental sobre la història del Casal dirigit per Jordi Pros. L'esdeveniment va ser tot un èxit de convocatòria.

EL GRUP DE DONES INICIA EL CICLE DE TALLERS "INTRODUCCIÓ AL FEMINISME"

El passat 28 de setembre va començar el nou cicle de tallers de franc del Grup de Dones del Casal Lambda, anomenat "Introducció al feminisme". Els tallers tenen lloc diferents dissab-

tes, a les 17.30 h, al Centre LGTBI de Barcelona. Per inscriure's cal enviar un correu a introduccionfeminismo@gmail.com. El Grup de Dones del Casal Lambda és un espai de trobada de dones lesbianes, bisexuals i transgènere, on es duen a terme diferents activitats de formació i creixement personal, així com de reivindicació i d'oci. Es reuneixen cada divendres a les 19 h.

PRESENCIA DEL CASAL LAMBDA ALS ACTES DEL DIA PER L'ALLIBERAMENT 28J

El Casal Lambda ha tornat a estar present un any més en els diferents actes celebrats en commemoració del 28 de juny, Dia per l'Alliberament LGTBI. Membres de la Junta Permanent del Casal van assistir a la rebuda d'entitats LGTBI de Barcelona, convocada per l'alcaldessa Ada Colau, i a la penjada de la bandera a la balconada de l'Ajuntament. Així mateix, també hi va haver representants del Casal a la presentació del Pride al

43è aniversari del Casal Lambda.

Palau Robert, enguany dedicat a les famílies LGTBI sota el lema "We are family". D'altra banda, tant el Grup de Joves com el Grup de Sords van assistir a la manifestació convocada per la Comissió Unitària 28 de juny sota la consigna "50 anys d'Stonewall. Seguim la revolta". Finalment, el Casal va ser al Pride Barcelona repartint informació des del seu stand i participant en una desfilada històrica (més de 100.000 participants) amb carrossa pròpia organitzada juntament amb el Festival Cruïlla.

COMENÇA A FUNCIONAR EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ ARMAND DE FLUVIÀ AL CENTRE LGTBI DE BARCELONA

El passat més de juny va començar a funcionar el servei de consulta i préstec del Centre de Documentació Armand de Fluvià del Casal Lambda al Centre LGTBI de Barcelona, coincidint amb la celebració de la Setmana Internacional dels Arxius. D'ara endavant, el Centre de Documentació estarà obert al públic de dilluns a divendres de 16 a 20 h. La biblioteca té un fons de 3.400 llibres especialitzats en temàtica LGTBI. La col·lecció, que està en constant creixement, inclou novel·les, assaig, còmics, llibres d'art i fotografia, entre d'altres. Qualsevol es pot donar d'alta gratuïtament presentant un document d'identificació i les seves dades de contacte.

Visita el nou
Instagram del Casal!
[@casal_lambda](https://www.instagram.com/casal_lambda)

SORTIDES CULTURALS (GÈNER - JUNY 2019)

12 de gener:

Palau Mercader de Cornellà de Llobregat.

16 de febrer (Calçotada):

Miró i Mont-roig.

15 de març

("Ocaña, Reina de las Ramblas"):

Teatre La Seca/Espai Brossa.

Abril:

Passejada pel Delta del Llobregat.

Maig (Aplec del Cargol):

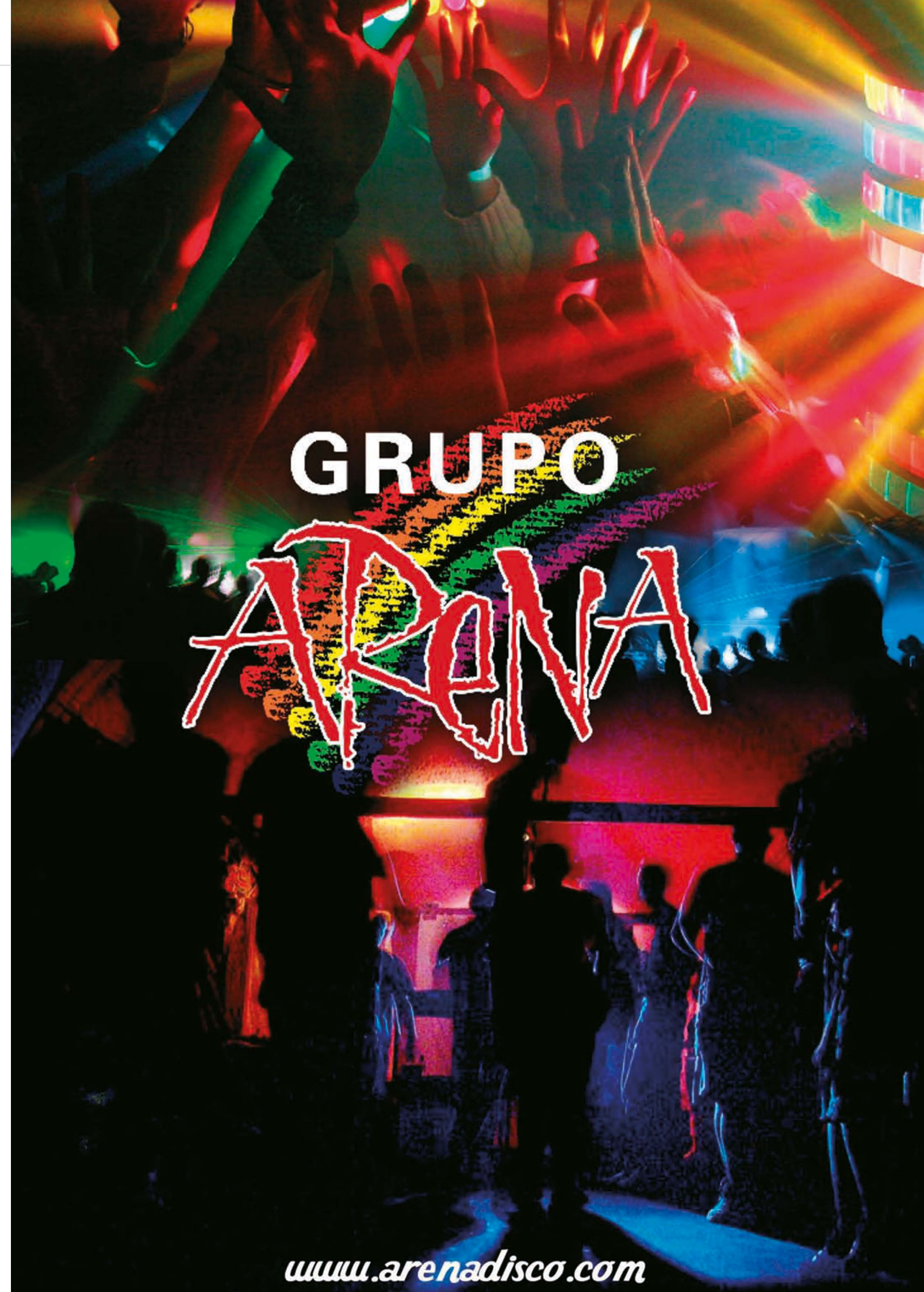
Lleida.

Juny (Baetulo ciutat romana):

Badalona.

📌 Destaquen la tradicional calçotada anual del Casal Lambda, que aquest cop es farà a Mont-roig relacionada amb l'obra de Joan Miró en aquesta població, i l'obra "Ocaña, Reina de las Ramblas", que ens dona l'oportunitat d'unir teatre i memòria històrica. Totes les activitats aniran sent concretades quan s'apropin i estan subjectes a possibles canvis.

📌 El Grup de Sortides Culturals és un grup obert i anima a la comunitat del Casal Lambda a enviar propostes i suggeriments de visites al correu activitats@lambda.cat. L'objectiu és que les sortides agradin als assistents i es fan pensant en el col·lectiu.

GRUPO ARENA

QUINA ÉS L'ENERGIA DEL TEU FUTUR?

ENDESA, COMPROMESA AMB EL PROGRÉS I LA SOSTENIBILITAT. Cadascun de nosaltres tenim una energia que ens impulsa a avançar i construir el futur que volem. I, avui, cadascun de nosaltres pot comptar amb aquesta energia sostenible per fer-ho. **Sigui quina sigui la teva energia, creu-hi.**

What's your power?